కోరికలు

శ్రీమాత ప్రవచనములు

అఖిల

అఖిల భారత పత్రిక

మార్చి 2000

కోరికలు — శ్రీమాత ప్రవచనములు

కోరికలు అనగా ఏమి?

జీవితం కోరికల వలయం	...	3
కోరికయే సహాయకారి, కోరికయే విరోధి	...	5
కోరికల నిజ స్వరూపము	...	6
కోరికల పుట్టు పూర్వోత్తరాలు	...	9

కోరికల నివారణ

వాంఛాతృప్తి అపమార్గం	...	12
వాంఛాదమనం ద్వారా విజయం	...	13
వాంఛా విజయానికి మహోపాయం	...	14
కోరికల ధాటిని తట్టుకోటమెలా?	...	19
కోర్కెలను అధిగమించు	...	23
పిల్లలు అడిగినవన్నీ మనమివ్వాలా?	...	25

కొన్ని వివరణలు

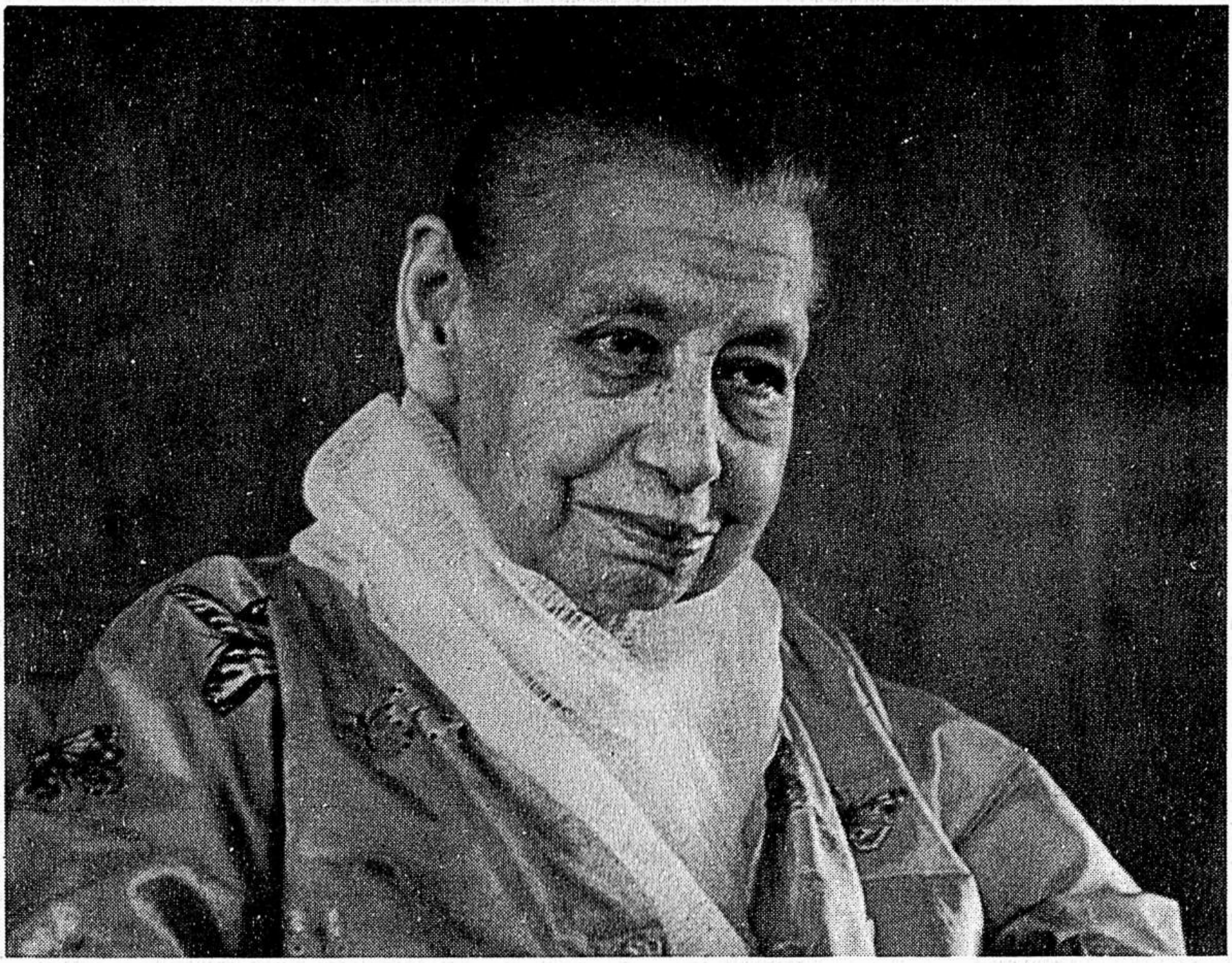
ఇష్టాయిష్టాలుండరాదు అనగా ఏమి?	...	29
కోరికలకు అవసరాలకు భేదము	...	34
'కాంక్ష' — 'ఆకాంక్ష'	...	37

యోగము — కోరికలు

యోగము — కోరికలు	...	38
నిష్కామ కర్మ	...	40
నిష్కామ ఆకాంక్ష	...	43
అమందానందం	...	45
నీపై విజయం — ప్రపంచానికంతటికీ జయం	...	47

భరతవాక్యం

శ్రీమాత సమగ్రవీక్షణము	...	49
సంక్షిప్తంగా...	...	54
ఆరోగ్యపత్రము	...	55

నా ప్రేమానుగ్రహాలు, ఆశీస్సులు నిరంతరం నిన్ను అంటిపెట్టుకునే వుంటాయి.

అయితే నీవు క్రమశిక్షణతో సావధానచిత్తుడవై ఎంతో అప్రమత్తంగా, ఏకాగ్రతతో వున్నప్పుడే వాటి అనుభూతి నువ్వు పొందగలుగుతావు.

కోరికలతో సతమతమవుతూ, చుక్కానిలేని జీవితాన్ని నిరర్థకంగా గడుపుతావో లేక జ్యోతిసీమలలోకి ఆరోహించి నీ నిమ్నప్రకృతిని జయిస్తావో నీ యిష్టం!

జీవితం కోరికల వలయం

మానవ జీవితం కోరికల వలయం. ఆ కోరికలకు అంతు అనేది ఉండదు. కోరికలు తీరటం అనేది కూడ ఉండదు. ఒక వస్తువును కోరినప్పుడు అది దొరికిన వెంటనే దాని మీద మోజు తగ్గిపోయి ఇక దానివంక చూడనైనా చూడకపోవటము మనము చూస్తూనే ఉంటాము. ఒక అందమైన వస్తువును చూసినప్పుడు దాని అందాన్ని చూసి ఆనందించటం మంచిదే. కాని 'అది నాకు కావాలి' అని కోరుకొనుట విపరీతమైన చేష్టయే అవుతుంది. — సంపాదకుడు

సాధకుడు: మధుమయీ, కొంతమంది పిల్లలు ఏవో అడుగుతూనే ఉంటారు. ఎందుకని?

శ్రీమాత: ఎటువంటి వస్తువులు?

సాధకుడు: మామూలుగా ఏవో కంటికి కనపడే మిఠాయిలు మొ॥

శ్రీమాత: ఓ అదా! చిన్నపిల్లలకి కోరికలు వుండవా మరి? గాలిలో కొన్ని ప్రకంపనములు సంభవిస్తూ వుంటాయి. చిన్న పిల్లలు ఆ కోరికల ప్రకంపనములను పొంది, పట్టలేక వెంటనే "నాకు అది కావాలి, ఇది కావాలి" అని అడుగుతారు. పెద్ద వాళ్ళకి కూడ అటువంటి కోరికలు కలగటం సహజమే. కాని వాళ్లు ఆ విషయాన్ని వెంటనే వెల్లడించరు. అందరూ ఎగతాళి చేస్తారని భయపడతారు. చిన్నపిల్లలు అమాయకులు కనుక టక్కుమని అడిగేస్తారు. అట్లా అడుగుతే ఏమనుకుంటారో అన్న ఆలోచన వాళ్లకి వుండదు. నిజం చెప్పాలంటే కోరికలు అందరికి సర్వసాధారణంగా కలుగుతూనే వుంటాయి. అయితే ఆ విషయం పైకి చెప్పరు సరికదా వాళ్లకివాళ్లు కూడా గట్టిగా చెప్పుకోలేరు. కాని కోరికలు అందరికి కలుగుతాయి. అయితే ఒక చక్కటి వస్తువును చూడగానే దాన్ని సొంతం చేసుకోవాలి అని అనుకోవటం ఒక తమాషా ప్రక్రియ. ఎందుకంటే ఆ వస్తువును

పొందిన తరువాత నూటికి 99 మాట్లు దాని మీద మోజు తగ్గి పోతుంది. అది ఎంత మంచి వస్తువుఅయినా సరే ఇక దాని వంక చూడనైనా చూడరు!

*

చాలా కాలం క్రిందట ప్రభుత్వ స్థానానికి అభ్యర్థిగా కోరి వచ్చిన ఒక వ్యక్తి నాకు జ్ఞాపకమున్నాడు. అతనిని గురించి నాఅభిప్రాయమును కోరి నాకు అతనిని పరిచయం చేశారు. మన ఆశ్రమం, ఇచటి జీవనం, జీవితానికి కావలసిన క్రమశిక్షణా మొదలైన విషయాలపై నన్ను ప్రశ్నించాడు. నిరంతరం ధూమపాన లోలుడే గాక మితిమీరి మద్యం సేవిస్తూ తరచు అలసిపోయి అదుపు తప్పి ప్రవర్తించే వాడు. ఈ పొగ, మద్యం వెంటనే వదలి పెట్టు అని నేనంటే నాకేసి ఆశ్చర్యంగా చూచి తబ్బిబ్బై పొగ త్రాగుడు, మద్య సేవనం లేని జీవితం విలువ లేనిది అని బదులిచ్చాడు. నువ్వీదశలోనే వుంటే ఇక నీకు చెప్పవలసినదేమీ లేదని నేను వెంటనే అనేశాను.

ఇటువంటి వాళ్లు చాలామంది వుంటారు. పొగతాగటం, మద్యపానం సేవించటంకంటే మంచిజీవితం ఇంకొకటి వున్నదని మనకి తెలుసు. కాని మామూలుజనాలకి వాళ్ల కోరికలను తృప్తి పరచుకోవటమే జీవిత ధ్యేయము. స్వేచ్ఛా జీవితమంటే ఇదే అని వాళ్లు నమ్ముతారు.

స్వేచ్ఛానువాదం: టి.యస్. రామచంద్రరావు.

∴

నీకు ఏదైనా ఒక కోరిక కలిగినప్పుడు అది నిన్ను పూర్తిగా ఆవహించేసి నీ మనస్సును, జీవితాన్ని వశపరచుకొని, నిన్ను తన బానిసగా చేసుకుంటుంది.

అనుభవం కలిగినట్లే నియమితి లేని కోర్కెల సాఫల్యం వలన అసంతృప్తి మిగులుతుంది. అంచేత మనస్ఫూర్తిగా కోర్కెల్ని అధిగమించాలి తప్ప అధిగమించినట్లు నటించరాదు. అలా నటిస్తే మరల అసంతృప్తి మిగులుతూంటుంది. కనుక కోర్కెను అధిగమించడానికి చిత్తశుద్ధితో కృషి చేయాలి.

అనువాదం: పూరాణపండ రంగనాథ్

∴

పిల్లలు అడిగినవన్నీ మనమివ్వాలా?

పిల్లల విషయంలో మనం చాలా జాగ్రత్తగా వ్యవహరించాలి. ఒక ప్రక్క సహజమైన వికాసమును భంగపరచకూడదు. ఒక కంటు కనిపెడుతూనే వాళ్ళని యథేచ్ఛగా ప్రవర్తింపనివ్వాలి. కష్టమైన పజిల్సు చేయటం లాంటి సవాళ్ళు యిచ్చి వాళ్ళ సహజమైన, శక్తిని చైతన్యాన్ని ఉపయోగించుకునేందుకు అవకాశాలు కల్పించాలి. విచ్చలవిడిగా ఒదిలివేయటం, పూర్తిగా అదుపు చేయటం — ఈ రెండూ అతిశయోక్తులే. పిల్లలకు మంచి విద్యను గరపటం అనేది అంత తేలిక కాదు. నువ్వు వాళ్ళను నిరంతరం కనిపెడుతూ వాళ్ళ వికాసమునకు ఏది అవసరమో దానిని సమకూర్చాలి. — సంపాదకుడు

పిల్లలు యెల్ల వేళలా ఏదో ఒకటి అడిగే అలవాటును ఎలా మానిపించగలం అని ప్రశ్నించిన వారికి శ్రీమాత యిలా జవాబిచ్చారు.

ఎన్నో మార్గాలు ఉన్నాయి. అయితే బిడ్డ దేనిని ఎందుకు అడుగుతున్నదో గ్రహించాలి. అతడి యిచ్ఛను అడిగి తెలుసుకోవాలి. అతడి భావాన్ని మనం తప్పించివేస్తున్నామేమో అని ప్రశ్నించుకోవాలి. అంటే అతడి భావప్రకటనని, స్వేచ్ఛని

లక్షణమే వేరు. అది కోరికలు సమసిపోయినప్పుడు మాత్రమే వ్యక్తమవుతుంది. జీవుడు వాంఛలకాలవాలమైనంత పర్యంతము, ఆనందం అవగతం కాదు. ఎందుకంటే *అతనిలోకి నిజమైన ఆనందం పైనుంచి దిగివచ్చినా కూడ అతని లోని కోరికలు దానిని కప్పిపుచ్చేసి రూపుమాపుతాయి.*

స్వేచ్ఛానువాదం: టి.యస్. రామచంద్రరావు

∴

కోరికల నిజ స్వరూపము

ఒక గాలి దుమారం వచ్చినప్పుడు దుమ్ము రేగుతుంది. మనం తలుపులు తీస్తే ఇల్లంతా దుమ్ముతో నిండిపోతుంది. కోరికలు కూడా అంతే. బాహ్య వాతావరణంలో విచ్చలవిడిగా తిరుగుతున్న కోరికలు మన కవాటములు తెరవంగానే మనలోకి ప్రవేశిస్తయి. అంటే ఈ కోరికలు ఏమాత్రం మన సొంతం కాదన్న మాట. మనకి హఠాత్తుగా కోపోద్రేకములు, హింసా ప్రవృత్తులు కలుగుటకు ఇదే కారణము. అవి నీ మనస్సును ఆవహించి, నీ స్వభావాన్ని, నీ వ్యక్తిత్వాన్ని కప్పిపుచ్చి నిన్ను అధోప్రకృతికి కట్టివేసి నీ అభివృద్ధిని నిరోధిస్తాయి. ఈ విషయాన్ని నువ్వు తెలుసుకున్నట్లయితే తగు జాగురూకతను వహించగలుగుతావు. — సంపాదకుడు

కోరికలు నీ సొంతం కాదు. నీ నిజవ్యక్తిత్వములోని భాగము కానే కాదు. అవి నీ క్షుద్రప్రకృతికి చెందిన చీకటి ప్రక్రియలు. నిన్ను అంధకార బంధురంలో కట్టిపడేస్తాయి. కోరికలు "నీలోనే పుడతాయి, నీలోనుంచే చెలరేగి బహిర్గతమవుతాయి", అని అనుకోవటం చాలా పొరపాటు. అవి నిమ్నప్రకృతి అనే మహాసముద్రంలో

చెలరేగి ఒకరినించి మరొకరికి సంక్రమిస్తాయి. మనుమలు కోరికలను తమంతటతామే కోరరు సుమా! అవి తరంగాల రూపంలో నీమీదికి దండెత్తి వస్తాయి. ఎవ్వరైతే వాటికోసం ఎదురు చూస్తూ వుంటారో వాళ్లు వాటి తాడింపుకు గురి అవుతారు. కోరికలు మనుష్యులని ఆవహించి వాళ్లని బందీలుగా చేసి వారిలోని విచక్షణశక్తిని నశింప చేస్తాయి. అప్పుడు వాళ్లకి "ఈ కోరికలు నావి. నేను వాటిని తృప్తిపరచాల్సిందే" అని అనిపిస్తుంది

కోరికలు చేసే సందడి: నిజానికి అవి ఫలానామనిషికి చెందటమనే ప్రశ్నే లేదు. మనిషి యొక్క అధోప్రకృతి లోని అసూయ, మాత్సర్యము, ద్వేషము, హింసాప్రవృత్తులు అన్నీ ఈకోవకు చెందినవే. ఇవన్నీ కూడ కెరటాలుకెరటాలుగా నిన్ను పట్టుకొని, ఆవహించి, నీ మీదికి దండయాత్రలు చేస్తాయి. నీ ప్రకృతిని వక్రీకరించి కలుషితం చేస్తాయి. అవి నీసొంత విషయాలు కానే కావు. నీకు చెందిన విషయాలు ఏమాత్రమూ కావు. నిన్ను పరివేష్ఠించి వున్న దుష్టసముద్రము లోనివి. క్షుద్ర శక్తులన్నీ అందులో సంచరిస్తూ వుంటాయి. మనస్సుయొక్క తెలివితక్కువతనానికి చెందిన సందేహాలు, తప్పులూ, కష్టాలు వ్యక్తిని కమ్ముకొని వ్యక్తిత్వాన్నీ, ఉదారతనూ, మంచిఫలితాలనీ నిరోధిస్తాయి. అవి కదులుతూన్న అలలు మాత్రమే. కాని జన్మతోనే పుట్టిన స్వేచ్ఛా స్వరూపపు విలువలుగా అపోహ పడతాము. వీటినే అంటిపెట్టుకొని ఉన్న వారి ననేకులను చూస్తూనే వుంటాము.

*

మధుమయీ! కోరిక ఒక అంటువ్యాధియా?

అవును. నిజంగా ఇది గట్టిగా సోకే జబ్బే. ప్రక్కనున్న వాడికుంటే మనకుకూడా వస్తుంది. ఇలాగే మనిషినుండి మనిషికి సంక్రమిస్తుంది. హఠాత్తుగా ఏదో పైకుబికినట్లు మనలో ఏదో ప్రవేశించినట్లు భావన గలుగుతుంది. దానిని మనము గుర్తించము. ఈ కోరికల వ్యాధిగ్రస్తుల్ని వెలివేసి ఏకాంతంగా ఒక గదిలో

నిర్బంధిద్దామా అన్న ఆలోచన కలుగుతుంది. ఆలాంటప్పుడు మొత్తం అందరినీ నిర్బంధించవలసిందే. (నవ్వుతూ అమ్మ సంభాషణ)

*

మనలో మాయం కాకుండా కేవలం అణగిపోయి వున్న కోరికలు మళ్ళీ మన ప్రోద్బలంతోనే విజృంభించి తృప్తి పొందుతాయి. వీటిని వదల్చుకోడానికి చాలా గట్టి, విస్తారమైన విశ్లేషణ కావాలి.

కోరికలు మానవ జీవితానికి కేంద్రాలు. వాటిని తృప్తి పరచుకుండేందుకు అనువైన పరిస్థితులను ఏర్పరచగల సమర్థత వాటికున్నది.

*

మనం గట్టిగా కోరినది పొందలేకపోతే ఆ కోరిక మననుండి విడిపడి సూక్ష్మరూపంలో ప్రపంచమంతా గిరగిరా తిరిగి పల్టీలు కొట్టి మనకి తెలియకుండానే మళ్ళీ మనలో ప్రవేశిస్తుంది. విపరీతమైన కోర్కెలు గలవానినుండి బయలుదేరే ఈ రూపం ఒక చిన్న వేటకు వెడుతుంది. తన గమ్యాన్ని మాత్రం మరువదు. మనం ఆ విషయాన్నే పూర్తిగా మరచిపోతాం. ఉదాహరణకి మనం పదే పదే తలుస్తాము — ఏదో ఒకదేశం వెళ్ళాలని. అది జపానే అనుకోండి. అనుకున్న విషయాన్ని వదిలేసి మరచి పోయినా ఒక పదేళ్ళ తరువాత అది పసందుగా తయారై ఒక పదార్థంలా వేడి వేడిగా ఒక పళ్ళెంలో సిద్ధంగా మన ముందు వాలుతుంది. దాన్ని మనం మరచి చాలాకాలమవడంతో, మనకిక దానిమీద వ్యామోహం వుండదు. అయినా అది పట్టువదలని విక్రమార్కుడిలాగా తిరిగి వచ్చిందంటే తనపని చేయడానికే.

*

దాచుకున్న కోరికలు తిరిగి పైకి వస్తాయి. అధఃశ్చేతనలో పని చేసిన ఆ కోరికలు మనకు తెలియకుండానే తిరిగి మారువేషంలో వస్తాయి. అవి దైవసంబంధమైనవి ఏమాత్రం కావు.

దైవం నుండి వచ్చేవి మనం సులభంగా గుర్తిస్తాము. అవి మనకు నిర్లిప్తత, శాంతి, స్వేచ్ఛానుభూతులను ప్రసాదిస్తాయి. అట్లా కాకుండా ఎలాగైతేనేమి చివరకి అనుకొన్నది దొరికిందిలే అని నీవు ఎగిరి గంతులు వేసావో అది దైవము నుండి కాదు అని తెలుసుకోవాలి.

స్వేచ్ఛానువాదం: టి.యస్. రామచంద్రరావు

∴

కోరికల పుట్టు పూర్వోత్తరాలు

ఈ జగత్తులోని ప్రతి వస్తువు మన రూపమే అనేది ఆధ్యాత్మిక సత్యము. కాని మానవుడు ఈ విషయాన్ని తన మనస్సుతో గుర్తించలేడు. అందుకని అజ్ఞానంతో ప్రతిదాన్ని సేకరించి తనదిగా చేసుకుందామని అనుకుంటాడు. ఇదే కోరికలకు మూలము. మనం నిజంగా ప్రపంచంలోని వస్తుజాలమంతటితోను తాదాత్మ్యము చెంది (అన్ని నేనే అనే భావన) వాస్తవాన్ని గుర్తించినప్పుడే మనకు కోరికలబారి నుండి విముక్తి కలుగుతుంది. అందుకు మనం వస్తువులను సేకరించే లోభత్వం బదులు ఉదార స్వభావాన్ని అలవరచుకోవాలి. "మొత్తం అంతా నాదే" అని తెలిసినప్పుడు ఇక పాకులాడటమెందుకు?

— సంపాదకుడు

పెరిగి పెద్దది అవాలనే భావన మొట్టమొదటి నుంచి వున్నట్లుగా తోస్తుంది. ఎందుకంటే మొదటి దశలో ప్రేమ అనగా ప్రాణులు ఒకదాని నొకటి కబళించటం ద్వారానో లేక జోడించుకోవటం ద్వారానో ఏదో ఒక విధంగా తమ పరిమాణాన్ని పెంచుకోటంగా తయారయింది. ప్రేమ యొక్క ప్రాథమిక రూపం ఇది — ఇంకొక

దానిని తనలోకి గ్రహించటం. కబళించేందుకు కారణం ప్రేమయే అన్నమాట. అచేతన యొక్క సుదూరలోతులను మనం పరిశీలిం చినట్లయితే కోరికయొక్క మూలం ప్రేమయే అని తెలుస్తోంది. ప్రేమ యొక్క చీకటిరూపం అధమరూపం కోరిక — ఇంకొక దాన్ని తనతో చేర్చుకోవాలనే తపన, ఆకర్షణ, గ్రహించాలనే తపన.

ఒక అందమైన వస్తువును నీ పూర్ణచేతనతో చూసి నట్లయితే నీవు దాన్ని చూసి ఆనందిస్తావు. అది అంతవరకే. అలాంటివి భూమిపై వున్నందుకు ఆనందాన్ని అనుభవిస్తావు. ఇది కళాకారులకూ సౌందర్యాన్వేషకులకూ సహజలక్షణం. ఒక అందమైన మనిషిని, దృశ్యాన్ని చూచి సౌందర్యారాధకుడైన చిత్రకారుడు ఆకదలికలకూ, అందానికీ, సామరస్యానికి ఒయ్యా రానికి ముగ్ధుడౌతాడు! అంతే అక్కడితో సరి. అతనికి సహజంగా పరిపూర్ణ తృప్తి, సంతోషం ఆఅందాన్ని చూడగానే కలుగుతుంది. కాని సగటుమనిషి ఇదేవస్తువునీ, రూపాన్నీ చూచి, వెంటనే 'అది నాకు కావాలి' అని అనుకుంటాడు. ఇది చాలా శోచనీయము. ఈ దౌర్భాగ్యపుకోరికతో ముడిపడ్డ కారణంగా అతనికి సంతోష మనేదే తెలియదు.

*

పూర్ణత్వం నుండి వేరైన భ్రమ వలన మనలో రెండు విధముల భావనలు కలుగుతయి.

మొదట్లో ఆ పూర్ణతతో మమైకం కావాలనే ఒక అపస్మా రకమైన అవసరం కలుగుతుంది. ఈ భ్రమతో గిరిగీసుకొని తనే ఒక కేంద్రంగా అంతా తనదేననుకొనే స్థితిలో ఒకవిధంగా దొరికి నదల్లా చేర్చుకోవడం మొదలవుతుంది. తద్వారా తన వ్యక్తి త్వాన్ని పెంపొందించుకోవాలనే తపనతో బాటు తన పరిమిత బుద్ధితోనో భుజబలంతోనో తెలిసినదల్లా లాగుకోవాలనే ప్రయత్నం జరుగుతుంది.

అంతా కోరికల వలయమే. అలాగ జనించేదే విప్పిచెప్పలేక తనని సమర్థించుకోవాలనీ, అంతా తనకే తెలియాలనే తపన ఇది. అంతా సరిగ్గా గుర్తించగలిగితే అది కబళించడం అవదు. కాని ఈ కోర్కెలజననం ఒక అసంబద్ధ అనివార్యస్థితిగా మారి చివరికి తనచైతన్యాన్ని పూర్ణంతో కలుపుకోవడం దుస్సాధ్యమవుతుంది.

మొదటిదాని పర్యవసానంగా సాధారణంగా రెండవది ఒక సంప్రదాయ భావనతో తనస్వభావాన్ని చుట్టూ చట్రంలా బిగించుకోవడం. ఇది సర్దుకోవడం అనే కోరికతో ఈవిశ్వంలో ఏదోకొంత మనసొంతం చేసుకోవాలనీ, మనలోని మూల పదార్థాలూ ధాతువులూ మనవేననీ అనుకొనే ఒకభ్రమ. తెలిసో తెలియకో వీటిని గట్టిగా పట్టుకోవడమే గాక ఏక కాలంలో ఇంకా క్రొత్తఅంశాలు గ్రహించడం కూడా ఇందులో ఒక లక్షణం. ఒకరికిస్తే గాని నిజంగా విడిపోవడమనే దానికి అర్థం లేదు. ఒకరికి మనం ఇస్తేనే తిరిగి పుచ్చుకొన గలిగేది.

"పెట్టువారికే పుట్టేదన్నా
పెట్టిందే నీ పెట్టుబడన్నా"

అన్న పురాతన సూక్తి వుండనే వున్నది.

అనువాదం: టి. యస్ రామచంద్రరావు

∴

'నేను వేరు' అనే భావనయే కోరికలకు మూల విరాట్. అదే అహం. అహం మాయమౌతే దాంతో పాటు కోరికలూ అదృశ్యమవుతాయి.

వాంఛాతృప్తి అపమార్గం

కోరికలను తృప్తిపరచటం అనేది జల్లెడలో నీళ్ళు పట్టటం లాంటిది. ఈ మాయదారి కోరికలను తీరుస్తున్న కొద్ది కొత్త కోరికలు తలెత్తూతూవుంటాయి! కోరికలను నశింప చేసేందుకు మార్గము ఒక్కటే — నీ దృష్టిని క్రిందినుంచి పైకి మళ్ళించటం. కోరికలు నీ అధోచేతనకు చెందినవి. దానినుండి బయటుపడి ఊర్ధ్వచేతనలోకి ప్రవేశించినప్పుడు కోరికలకు అస్తిత్వముండదు

— సంపాదకుడు

'మనస్సుకు ఆలోచనలే కట్టుగొయ్యలు' ప్రాణశక్తి తృష్ణామయం'. "ఇక మనస్సు ప్రాణమయకోశంలోని వాంఛలను సమర్థిస్తుంది". దాని కోసం తర్కమార్గాలు వెతుక్కొంటుంది. వాంఛాపరిపూరణమే ధ్యేయమన్న సిద్ధాంతాలను స్థాపిస్తుంది...... కనుక కొందరంటుంటే విన్నాను. 'కోర్కెలను జయించే ఉపాయం వాటిని తృప్తిపరచటమే' నని. దానికొక సిద్ధాంత కల్పన చేస్తారు. ఈ కోర్కెలు ఒకటా? రెండా? అదొక ఉసుళ్ళ పుట్ట. కోటానుకోట్లు. కనుక కాంక్షలను సంతృప్తి పరచటానికెన్ని జన్మలెత్తాలో?

*

అందుచేత కోర్కెలకు తలవంచటం వాటిని జయించటం కాదు. ఈ కోర్కెలేమో ఇసుకపాతర. త్రవ్వుతున్న కొలదీ వస్తూనే ఉంటుంది. ఒక పార త్రవ్వి బయట పోస్తుండగానే మరొక తట్టెడు తయారవుతూనే ఉంటుంది. ఒక కోర్కెను తృప్తిపరిస్తే దాని క్రిందనే మరొకటి ఊరుతునే ఉంటుంది. కాబట్టి వాటి తల గిల్లివేయటమే ఉపాయం. తద్వారా నేలబారు మనస్సు భౌతిక చేతననుండి సుపర్ణుని లాగా ఊర్ధ్వచేతన కెగిరి పోతుంది.

---

[1] శ్రీఅరవిందులు ఇలా వ్రాసారు — "రూపాంతరీకరణకు ప్రధాన విఘ్నాలు మూడు. అహంకారం — మనస్సు తన భావజాలం గూటిలో చిక్కుకొన్న పిట్ట. అలాగే ప్రాణకోశం — వాంఛల రెక్కలపై ఎగురుతుంది. శరీరమేమో తన అలవాట్లకు బానిస" అని

పైగా వాంఛా పరితృప్తి అసాధ్య విషయం. ఆకాశపుష్పం లాంటిది.

అనువాదం: ఆచార్య తుమ్మపూడి కోటేశ్వరరావు

∴

వాంఛాదమనం ద్వారా విజయం

కోరికలను అణచివేస్తే అవి మాయమైపోతాయి అనుకోటం చాలా పొరపాటు. కోరికల "జ్యాగ్రఫీ" నీకు తెలియదు అనవచ్చు. అవి చాలా దొంగలు. నీ మనస్సులో నుంచి తరిమివేసిన కోరికలు ఎక్కడికీ పోవు. అక్కడినుంచి అవచేతనలోకి దూరి అక్కడ తలదాచుకుంటాయి. తలెత్తేందుకు అవకాశం కోసం వేచి వుంటయి. నువ్వు అక్కడికి వెళ్ళి చూసినట్లయితే, వాటి దర్శనం లభిస్తుంది. అక్కణ్ణుంచి వెళ్లి రాక్షసులల్లే అచేతనా మహాసముద్రంలో తలదాచుకొని అకస్మాత్తుగా పైకి దుముకుతాయి. చాలా ఏళ్ళ తరబడి సాధన చేసి వ్యసనాలను జయించామనుకున్న యోగుల అనుభవాలే దీనికి తార్కాణం — సంపాదకుడు

కోరిక ప్రాణకోశ సంబంధమైనది. కానీ దానికి బీజం ఆలోచన. దాని ప్రేరణతో అది స్పందించటమారంభిస్తుంది. ఉత్తేజిత మౌతుంది. ఉత్సాహం పొందుతుంది. ఆలోచనయే కోరికకు ఒక మానసిక ప్రతిరూపాన్ని (mental formation) తయారు చేస్తుంది. అంతే కాదు. ప్రాణశక్తి పోషణతో దానికి క్రియారూపాన్ని కూడా ఇస్తుంది. జీవికి ప్రాణశక్తే ఉత్సాహశక్తి. చేష్టల కదే మూలం. ఈ రెంటి సమ్మేళనం మరొక మహాశక్తిని సృష్టిస్తుంది. విశ్వంలో ప్రతిదీ అభివ్యక్తి ముఖంగా పయనిస్తుంది. ఈ అభివ్యక్తిని నిరోధిస్తే ఆ విషయాల జవసత్త్వాలు కుప్ప కూలిపోతాయి.

ఆత్మ విజయం కోసం చాలా యోగమార్గాలు ఇంద్రియ దమనాన్నే ఉపాయంగా గ్రహించాయి. మనోభూమికలోని వృత్తులను

ఆలోచనల కదలికలను నరకటం — విషయ వాసనలను క్షాళిస్తా యన్న విశ్వాసం. కేవల భౌతికప్రపంచం వరకే అయితే ఇది సత్యమే. కాని దాని వెనక అవచేతనా లోకముంది. దాని వెనక బ్రహ్మాండమైన అచేతనా లోకమొకటున్నది. నీకు తెలియని దేమంటే — ఏ బీజం మొలకలే పైకి కోర్కెలుగా కొనసాగు తున్నాయో, వేటిని కత్తిరిస్తే విజయం లభిస్తుందనుకొంటున్నావో — ఆ వాంఛా మూలాలు అచేతనలో ప్రవేశ్భువారి మరలా పైకి తీగలు సాగటం — అవకాశం కోసం నిరీక్షిస్తూనే ఉంటాయి. కనుక వాటిని సమూలంగా కాల్చటమే పని. ఇందుకే ఏండ్లు పూండ్లుగా యోగాభ్యాసం చేసిన వారు సైతం వాటిని జయించా మనుకొంటూ ఉండగానే అచేతన లోకి దిగిన కోర్కెలు మళ్లీ వేరులు హఠాత్తుగా — జవసత్త్వాలను పుంజుకొని ఉవ్వెత్తుగా గుబుళ్ళు గుబుళ్ళుగా అంకురించటం చూస్తారు.

అనువాదం: ఆచార్య తుమ్మపూడి కోటేశ్వరరావు

∴

వాంఛా విజయానికి మహోపాయం

చదువు సంస్కారము కామక్రోధాలనదుపు జేసి, మనిషి పరిధిని పెంచి చేతనాభివృద్ధికి దోహదమవుట నిజమే; కాని కోరికలను చంపుకోవటం వలన వాటి మీద విజయం లభించదు. వాటిని నీ అంతరంగంలో జయించాలి. దివ్యజ్యోతి ప్రకాశించే కోరికలు లేని భూమిక ఒకటి ఉన్నది. నువ్వు అందులోకి వెళ్లి సుప్రతిష్ఠితమైనప్పుడు ఇక ఏకోరికా నిన్ను బాధించదు. అంతే కాదు. ఆ దివ్యశక్తిని నీలోకి గ్రహించుట వలన నీద్వారా అది క్రియాశీలమై ప్రపంచకంలో ప్రచలితమై యున్న దుష్టస్పందన లతో పోరాడుతుంది. ఇక కోరికలు నిన్ను బాధించజాలవు. నీవే వాటిని హతమార్చి ప్రపంచాన్ని బాగుపరచెదవు.

— సంపాదకుడు

సామాన్యంగా విద్య, సంస్కృతి, ఇంద్రియాల సంస్కారము వ్యక్తి వాసనలను, కోర్కెలను — ఉద్రేకాలను జయించే సాధనాలు. వీటిని కాదనటమో లేక త్రోసి వేయటమో సరియైన పద్ధతి కాదు. మరి, వాటిని పదును పెట్టి — సుకుమారంగా పరిశుభ్రంగా పరిణమింపచేసి ఉత్తమ మేధాశక్తి సంపన్నంగా చేయటం సరైన మార్గం. లక్ష్యసాధనకది నిశ్చయ మార్గం. అభివృద్ధికి, పరిణతికి తగినంత దోహదం చేస్తూ అవగాహనతో ఋజుత్వం, సమన్వయం — వంటివి వ్యక్తి సంస్కృతికి, విద్యకు అంగాలు. అదెలాంటిదంటే, మానవులు బుద్ధిని పదును పెట్టుకోవటం లాంటిది. చదవటం, ఆలోచించటం, తులనాత్మక పరిశీలన చేయటం, విద్యాభ్యాసం పటిష్టంగా చేయటం లాంటిదే. ఇలాంటి బుద్ధిమంతులైన వారి మనస్సులు సువిశాలమౌతాయి. వారి చూపులు విస్తృతమైన ఎల్లల దాకా ప్రసరిస్తాయి. ఈ మానసిక అభ్యాసం లేని వారిలో క్షుద్రాలోచనలు — సంకుచిత ధోరణులుండటమే కాక వారిలో వారికే ఒక నిశ్చితాభిప్రాయముండదు సరికదా పరస్పర విరుద్ధా లోచనలు కొట్టుమిట్టాడుతుంటాయి. ఈ పరస్పర విరుద్ధ భావ జాలమే సరైన పంథా అని కూడా అనుకొంటారు కూడా! వీరి మనఃక్షేత్రం చాలా సంకుచితం. బుద్ధిమంతులు — విద్యావేత్తలు — సుశిక్షిత మనస్కులు వేరు. వీరు ఋజు దర్శనంతో — భావ జాలాన్ని రత్నాలను తూకం వేసినట్లు తూచగలరు. భేద సాదృశ్యాలను కొలవగలరు. సకలభావాలూ విశ్వంలోనే ఉన్నాయని చూడగలరు. కొన్ని భావాలకో — సిద్ధాంతాలకో కట్టుబడటమనేది క్షుద్రమనీ దౌర్బల్యమనీ అనుకోగలరు. తాము మునిగినదే గంగ — అన్న ధోరణి వీరికుండదు.

విద్య యథార్థంగా చైతన్య ఆరోహణకు విస్తృతికీ ఒక గొప్ప వరం. అద్భుత సాధనం.

*

తల్లీ! మధురమూర్తీ! బంధాలను, అభిలాషలను జయించే ప్రబల సాధనాలేవి? వాటిని ఒక్క పెట్టుతో సమూలంగా ఛేదించే గొడ్డలి ఏది? లేదా! క్రమ

క్రమంగా ఒక్కొక్క దాన్ని ఏరివేస్తూ పోవటమా!
— ఏది మార్గం?

ఈ రెండూ దుర్బలసాధానాలే. వీటి వల్ల లభించే ఫలిత మేమంటే — నిన్ను నీవు వంచన చేసుకోవటం — నిన్ను నీవు బంగారు లేడిగా మలచుకొని అది వేరైనట్లు నీవే దాని వెంట బడటం — పట్టుకొన్నానుకోవటం లాంటిది. అంటే తృష్ణా విజయం సిద్ధించిందనుకోవటం. ఇదీ ఆత్మవంచన. అంటే నీవు వాటి పైనెక్కి కూర్చున్నావనుకొంటావు. కానీ అవేమో అవ చేతనలో అణగారిపోయి — సమయం చూచుకొని లావాలాగ పొంగి నీ సర్వ చైతన్యాన్ని నాశనం చేస్తాయి.

నీ లోపల నుండే నీ దుర్బల క్షుద్ర ప్రకృతిని జయించి పాలించే వాడివి కావాలి. ఎలాగా? వాంఛానురక్తులకు చిక్కని చైతన్య సింహాసనాసీనుడవు కావటం ద్వారా చైతన్యం దివ్య ప్రకాశ, శక్తుల ప్రభావంతో మెరిసిపోతుంది కనుక. ఇదొక దీర్ఘ కాలిక శ్రమ. విసుగు విరామ మెరుగని సాధన. ఇందులో చెదరని ధైర్యం, లక్ష్యశుద్ధీ, సడలని శ్రద్ధాసక్తులూ అవసరం.

*

బుద్ధుడు చాలా యుక్తియుక్తంగా అన్నాడు — నీలో ఒకకోర్కె లవలేశం స్పందించినా అది విశ్వవ్యాప్తమవుతుంది. దానికి సిద్ధంగా ఉన్నవారు దానిని స్వీకరిస్తారు. అలాగే నీలో ఏమాత్రం వాంఛాస్వీకరణలక్షణమున్నా సృష్టిలో నిరంతరం తరంగాయ మానమౌతున్న వాంఛాజాలం నీలోకి నిప్రమేయం లేకుండా దానంతటది దిగుతుంది. అందుకే బుద్ధుడిలా ముగించాడు — 'ఈ భ్రాంతినుండి ముక్తుడవు కావాలి. పూర్తిగా ఆ వలను ఛేదించి బైటకు రా', కాని నాకిది అంత సువిశాలంగా తోచదు. ఐతే ఆయన దర్శించిన మార్గమిది. మరొకటున్నది. పరమేశ్వర శక్తితో తాదాత్మ్యం చెందటం. అది విశ్వవ్యాప్తంగా కాసే కోర్కెల ఎండలపై మబ్బుల్లాగా అలముకొని గొడుగులాగా నీడ నిస్తుంది. అప్పుడిక నిన్నా కోరికలు ముట్టుకోలేవు. అంతేకాక

నీ ప్రభావం వాటిపై పడుతుంది. అంటే నీకు తెలియకనే నీలోకి ప్రవేశించే ఆకాంక్షలు నీకు కన్పించటమే కాక నీ ప్రభావంలో అది తమతమ దుర్గుణాలను పరిత్యజించి ఉత్తమభావాలై — విశ్వంలో ప్రసరించి ఇతర మానవులను సైతం సుగుణవంతులుగా పరిణమింప చేస్తూ సృష్టి సాధుగమనానికి తోడ్పడటం జరుగుతుంది. ఇది శ్రీఅరవిందులు చెప్పిందీ, చేసిందీ. మనలను చేయమన్నదీ.

పారిపోవటం కాదు చేయవలసింది. మహాశక్తిని నీలోనికి ఆవహింప చేసుకొని జయించాలి.

నీలో, అటువంటి కోరిక ఏ మూలనున్నా, ఈ మహాశక్తి నీ వ్యక్తిగత ప్రయోజనాల కోసమనుకొన్నా అది లభించదు. నీలోనికవతరించదని గుర్తుంచుకో.

*

ఈ వాంఛా తరంగాలూ, ఇతరుల ఒత్తిళ్ళూ రక్షాకవచానికి[1] సోకుతాయా?

రక్షాకవచం నైతిక మానసిక దృష్టుల కన్వయిస్తుందని భౌతిక — స్థూల దృష్ట్యా నేనన్న విషయమేనా నీవు ప్రస్తావిస్తావించేది? అది కాదు. ఇది వేరే పరిధి లోనిది. ఇది సూక్ష్మమైన భౌతికావరణ. ఇది మనిషిని రుగ్మతల నుండి ఆపదల నుండి అద్భుతంగా రక్షించేది. ఐనా వ్యక్తి వాంఛా స్వరూపుడే. ఎందుకంటే కోర్కెలు మరొక పరిధికి — భూమికకు సంబంధించేవి. కోరిక ప్రాణశక్తి సంబంధమైనదితప్ప భౌతికమైనది కాదు. ఈ రక్షాకవచం ఆ ప్రాణకోశం కంటె స్థూలమైనదే. అది ప్రాణమయపురుమని ప్రాణికప్రపంచంలోకి ప్రవేశించి అక్కడి స్పందనములను పొందకుండా నిరోధించ లేదు.

---

[1] వ్యక్తి ఆవరణ. అది శరీరాన్ని ఆవరించి రక్షిస్తుంది. ఈ సూక్ష్మావరణమును వివిధ సిద్ధాంతాలు, వివిధ నామాలతో పేర్కొన్నవి. నాడీ ఆవరణ — కాంతిశరీరం ఇత్యాదులుగా

ఇంద్రియ విజేత ఎవరో — ఎవరు తన చైత్యపురుషుని దర్శించారో, ఎవరీ చైత్యపురుషకాంతిలో జీవించగలరో, ఎవరు అంతశ్చైతన్యంతో పూర్ణ సంబంధం కలిగి ఉంటారో లేదా ఎడతెగని సంబంధం కలిగి ఉంటారో, వారే వాంఛల నుండి విముక్తి కల్పించగలరు. జ్ఞాన — కాంతి — సౌందర్యావృతి కలిగి ఉంటారు. ఇంత చేసినా ఆకాంక్ష ప్రవేశించనూ వచ్చు. అది బయట నుండి వచ్చేది కనుక. కాబట్టి తనను తాను నిత్యమూ కాపాడకొనక తప్పదు. అప్పుడే వాటి నుండి పూర్ణ విముక్తి. ఎంత కనుకలిగి జాగరూకత వహించినా అదొక అంటుజాడ్యంలా తాకుతూనే ఉంటుంది. ఈ జ్ఞాన — కాంతి — పవిత్రతలు కవచంగా వుంటే, కాంక్షలు వాటి శకిన్తి కోల్పోయి నీరసపడి లోనికి అడుగుపెట్ట లేవు. ఆ కవచం లేనపుడవి దాడిగా ముసిరి వెంటనే అంధ ప్రతిస్పందనలను కల్గిస్తాయి. కవచమున్న వారైతే — లోపలకేదుష్టశక్తి ప్రాబల్యంతో అవి ప్రవేశిస్తున్నవో తెలుసుకొని ఆ ప్రవేశాన్ని నిరోధించగలరు. ఇదే అసలైన రక్షావిధానం. జాగృతచేతన, పరిశుద్ధతా కనుగలిగి ప్రవర్తించేది కనుక నిద్రించేది కాదుకనుక దానికి తెలియకుండా ఏదీ ప్రవేశం పొందలేదు. దౌర్భాగ్యమేమంటే మనిషికిదంతా తెలియక పోవటం. అది లోపలకు ప్రవేశించాక దాన్ని బయటకు నెట్టటం సులభం కాదు — సాధ్యమైనా అంతరిక్ష వాతావరణం నుండి ఒక నల్లమచ్చలాగా దిగుతున్నపుడే చూడగలిగితే దానిని తరిమి కొట్టవచ్చు. భౌతిక భూమికలోని రక్షాకవచమీ విషయంలో పనికి రాదు.

అనువాదం: ఆచార్య తుమ్మపూడి కోటేశ్వరరావు

∴

కోరికల ధాటిని తట్టుకోటమెలా?

కోరికల సంగతి ఎవరికి తెలియదు? ఒక పెనుతుపాను వలె అవి నీ మీదికి వచ్చి విరుచుకుపడతాయి. తుపాను వచ్చినప్పుడు నువ్వేం చేస్తావు? ఒక చెట్టునో గట్టునో గట్టిగా పట్టుకొని కూర్చుంటావు కదా. కోరికల విషయంలో కూడా అంతే. నీ లోపల ఒక లంగరు వేసుకొని ఆ తుపాను వెలిసేంత వరకు కదలకుండా మొండికేసి కూర్చోవాలి. — సంపాదకుడు

కోరికలు, వ్యామోహాలు — ఇవన్నీ మనిషిని నిలువెల్లా తల్లడిల్ల జేస్తాయి. అంతేకాదు అవి ప్రాణం పోసుకొని మనిషిని వెన్నంటి తరుముతూవుంటాయి. మనిషి వ్యక్తిత్వంతోటి అస్తిత్వంతోటి సంబంధం లేకుండా ఇది కొనసాగి వస్తూనే వుంటుంది. మనిషి ప్రమేయం లేకుండా ఇది అతనిని వెంటాడుతూనే వుంటుంది. ఇది ఒక తుపాను వంటిది. మనసులో కోరిక ప్రవేశించనే ప్రవేశించరాదు. కాని ఒకసారి ప్రవేశిస్తే అది అతనిని నిలువునా కుదిపి వేస్తుంది. అందుకని అది వచ్చినప్పుడు చాలా నిబ్బరంగా వుండాలి. నిశ్చలంగా వుండాలి. తుపాను వచ్చి వెళ్ళాక ప్రకృతి అంతా ప్రశాంతంగా మారినట్లు కోరిక అణిగిపోయేక మనస్సు స్థిమిత పడుతుంది. అంతవరకూ ఓపిక పట్టలేక పోయినట్లయితే మాత్రం మనిషి కోరికల సుడిగుండంలో చిక్కుకుని మునుగుతూ తేలుతూంటాడు. కోర్కెలపంజరం నుంచి విముక్తి లభించదు. తుపానులో చిక్కిన వారికి వూపిరి సలపదు. అలాగే కోర్కెల సముద్రంలో ఏమాత్రం చిక్కుకొనక తామరాకు మీది నీటి బొట్టు వలె ఉండగలిగితే కోర్కెలను జయించినట్లే. అలాకాక నీటిమీద తేలియాడుతూ నిలకడలేక ఉండే కార్క్ (బెండు) ముక్క వలె మనస్సు కోర్కెల సముద్రంలో కొట్టుకుంటూ వుంటే అది ఎప్పుడో ఒకప్పుడు ఏదో ఒక చోట సుడిగుండంలో చిక్కుకుని మునిగిపోతుందితప్ప తన అస్తిత్వాన్ని నిలుపుకోలేదు.

అయితే మనసుకి ఎల్లవేళల ఈ కోర్కెల తుపానుని తట్టుకొని నిలువరించేశక్తి వుండదు. ఎందుకంటే మనస్సు అన్ని వైపులనించి అన్నిరకాల వస్తువులని చూడగలిగిన లోతైన ఒక భూమిక. అలాంటప్పుడు ఒకనొక భావావేశపుటలలని ఎదిరించే శక్తి మనస్సుకి కావాలని ఆశించటం ఎలా? అటువంటి శక్తిని మేలుకొలపటానికి స్థిరచిత్త ముండాలి. భౌతిక వస్తువులు, చర్యలు, ప్రతిచర్యలను గురించి మనస్సు బేరీజు వేసుకొనేటప్పుడు అన్ని వైపుల స్పందనలను విశ్లేషించుకొంటుంది. ఒకప్రక్కనుంచి వచ్చిన స్పందనలవలనే యిది ఉంది. ఇదొక్కటే అనుకొనే ప్రమాదం ఎప్పుడూ పొంచి వుంటుంది. ప్రతిదానిని సమర్థించలేక కోర్కెను తీర్చుకో అని తీర్మానించే స్థితి వుంటుంది.

ఆ దశలో చైత్యపురుషుడు (**psychic**) *అనే ఒక ఆంతరిక చైతన్యం వివేచన కోసం ప్రయత్నిస్తుంది. చిత్‌తో సంబంధం వున్న మనస్సు కోర్కెల పట్ల ప్రతిఘటనశక్తిని సమన్వయపరచ గలుగుతుంది. ఏది సత్యమో ఏది అసత్యమో చైత్యపురుషునికి బాగా తెలుసు. దీనినే సదసద్వివేకం అంటారు. ఇది వున్న మనస్సు చెడుని ప్రతిఘటిస్తుంది. విజయాన్ని సాధిస్తుంది. ఇందుకు మనస్సు ఎల్లవేళలా, చేతనానుసంధానం కలిగి వుండాలి.*

చక్కటి సిద్ధాంతాలు వున్నప్పటికి, మనస్సుకి చాలా చక్కటి అంశాలు తెలిసినప్పటికి, ప్రశంసనీయమైన నియమాలు వున్నప్పటికి, ఒకభావావేశాన్ని అదుపుచేయగల శక్తిని లోన నిర్మించలేదు. ఒకపనిని చేయడం తగదని, చేయకూడదని మనిషి స్థిరసంకల్పం చేసుకొన్నప్పటికి, ఒక్కొక్కసారి అదే జరిగిపోతుంది. ఎందుచేత? ఈ హఠాత్పరిణామానికి కారణం ఏమిటి? అని ఆలోచిస్తే ఇది. "ఇది చెడుపని అయినా ఒకసారి చేసేస్తే ఇక ముందు అలాంటి పనిచేయరాదనే స్థిరభావన మనస్సులో కలుగుతుందనే" తలంపుతో మనిషి ఆపని చేసేస్తాడనిపిస్తుంది.

ఇలాంటి పని చేయడం ఇదే ఆఖరుసారి అని సరిపుచ్చుకోవటం జరుగుతూ వుంటుంది. ప్రతిసారి యిలా సమాధాన పరచుకోవటం జరుగుతూనే వుంటుంది.

ఈ సందర్భంలోనే భౌతికమెదడు గురించి, ఆంతరిక మెదడు గురించి మనం ఆలోచించగలగాలి. భౌతికమెదడు బాహ్యావిషయాలవైపు పనిచేస్తూ, ఆంతరికమెదడుతో అనుబంధం కలిగివుంటుంది. ఆంతరికమేధ జతతో భౌతికమెదడు పంపిన అంశాలని విశ్లేషించి మంచిచెడులను నిర్ణయించి అవసరమైన ప్రేరణని ఇస్తూ వుంటుంది. ఈ ప్రేరణని భౌతిక మనస్సు ఒక్కొక్కసారి అనుసరిస్తుంది. ఒక్కొక్కసారి ధిక్కరిస్తుంది. అందుకే ఒక్కొక్కసారి మనిషి సంయమనంతోను మరొకసారి తొందర పాటుతోను వ్యవహరిస్తూ వుంటాడు. ఒక్కొక్కసారి అటు ఇటు ఊగిసలాడి మంచిపనిని వాయిదా వేసి చెడుకోర్కెలను అనుభవించే తొందరపాటు ప్రదర్శిస్తాడు! ఈ ఒక్కసారికి పరవాలేదులే అని దాటేస్తూంటాడు. ఎప్పటికప్పుడే ఇదే ఆఖరుసారి అని కోర్కెలకు బానిస అయిపోతాడు. మరికొందరు నైతిక సూత్రాలను ఆచరించ వీలుకాని అప్రాకృతిక అంశాలుగా కొట్టిపారేస్తారు. ఏమైనప్పటికి కోర్కెలను తీర్చుకొనేవారు, తిరస్కరించేవారు అనే రెండురకాల ధోరణులవారు మనకి స్పష్టంగా కనిపిస్తూంటారు. ఈ రెండు ధోరణులు కూడ ఒకేలా అనిపిస్తాయి. అంచేత సమస్థితిగల ధోరణిని అవలంబించాలి. అలాకానిచో ఆత్మశుద్ధి సాధ్యం కాదు.

ఈ సాధనలో తొలిమెట్టు కోర్కెలని రెచ్చకొట్టే స్పందన లని సాత్త్వికంగా అధిగమించటం. అంటే ఆ పని చేయక పోవటం అనాలి. అసలు ఆజోలికే వెళ్ళను అని నిశ్చయం చేసు కోవాలి. కోర్కెలను అదుపు చేసుకోగలిగినను 'వ్యామోహం' అనేది అంతర్గతంగా రగులుతూనే వుంటుంది. దానిని అదుపు చేయటం చాలా కష్టం. అయినా ప్రయత్నిస్తే వ్యామోహాలని అదుపు చేయవచ్చు. అలా అని గాఢమైన వ్యామోహాలని మనస్సులోనే బంధించి వుంచుకోరాదు. వాటిని కొద్దికొద్దిగా ఉపశమింపచేసుకొంటూ వుండాలి. ఇందువలన వాటివిజృంభణని కొద్దిగా తగ్గించుకో గలుగుతాము. అంతమాత్రంచేత అవి శాశ్వ తంగా పోవు. మళ్ళీమళ్ళీ తలెత్తుతూనే ఉంటాయి. మనిషిని బాధిస్తూనే వుంటాయి. విసిగిస్తూనే ఉంటాయి. అలజడిని, నిరాశని,

నిస్పృహని కలిగిస్తాయి. అంచేత ఉపశమనదశనుంచి ఈవ్యామో హాలను మనస్సునుంచి దూరం చేయాలి. క్రమక్రమంగా వ్యామో హాలు చిక్కి నిష్క్రమిస్తాయి. వ్యామోహాలని ఎలాగైతే కొద్దికొద్దిగా ఉపశమింప ప్రయత్నం చేస్తామో అలాగే వాటి విజృంభణని అదుపుచేసే ప్రయత్నం చేయటం అంత కష్టమేమీ కాదు. ఆంత రికమెదడు ఇచ్చే విశ్లేషణని మన్నించి ప్రవర్తించటమే మనిషి చేయవలసిన పని. బాహ్య భౌతికమెదడు పెట్టే వ్యామోహాలని అధిగమించి ఆంతరిక మెదడు ఇచ్చే ప్రేరణకి ప్రాధాన్యం యివ్వాలి. ఈసాధనవలన కోర్కెలు అణగారిపోతాయి. వ్యామో హాలు విశ్రమిస్తాయి. ప్రకృతిలోని అన్ని శక్తులు మనిషిపై ఆధిప త్యానికి ప్రయత్నిస్తాయి. వాటి విజృంభణను మనిషి అదుపు చేయగలిగితే వ్యామోహాలు తోకముడుస్తాయి. అవి మనిషినుంచి నిష్క్రమిస్తాయి. మనిషి ప్రశాంత చేతస్కుడవుతాడు.

అందుకని ఎవ్వరూ "ముందు నా ఆలోచనలను శుద్ధి చేసుకుంటాను, శరీరాన్ని శుచిగా చేసుకుంటాను. నా ఆచరణను పరిశుద్ధం చేసుకుంటాను. అప్పుడు నా క్రియాకలాపాలని శుద్ధం చేసుకుంటాను" అని భావించరాదు. అలా అనడం, అనుకోవడం పరిపాటి. కానీ ఈ ప్రక్రియలో విజయం అనేది ఏమీ వుండదు. కనుక మొదట భౌతికస్థితినుండి సాధన ప్రారంభించాలి. "ఈపని నేను చేయను. ఈ కోర్కెను నేను కోరను. అన్నిరకాల బాహ్య ప్రేరణలు కలిగినప్పుడు నేను తలుపు వేసేస్తాను. అవి నా కోసం ఇక ఏమాత్రం రావు" అనే ధోరణితో సాధన ప్రారంభిం చటమే సహజమైనపద్ధతి. ఆంతరికలోతునుంచి కాక బాహ్యారంగం నుంచి ఈతరహా సాధన ప్రారంభమయితే కోర్కెలని అదుపు చేయటం, వ్యామోహాలని అధిగమించటం కష్టం ఏమీ కాదు. అంటే బాహ్యప్రేరణలకు లోబడి ఏదీ చేయకపోవటం, ఆలోచిం చకపోవటం అనేవే కోర్కెలపై విజయానికి మెట్లు. ఆత్మశుద్ధికి అంకురార్పణ. ఆలోచించండి! మన సాధన ఎక్కడ ప్రారం భించాలో!

అనువాదం: పురాణపండ రంగనాథ్

కోర్కెలను అధిగమించు

మనం కోరికలను ఇచ్ఛాపూర్వకంగా త్యజించినప్పుడు మనకు ఒకవిధమయిన ఆనందం కలుగుతుంది. అది నీ చైత్యపురుష స్పర్శ! అటువంటి అనుభూతి కోరికలను తృప్తి పరచటం వలన కలగదు. నీ నిస్వార్థత వలన కలిగిన చైత్యపురుష స్పర్శయే దానికి కారణం. — సంపాదకుడు

"కోరికను తీర్చుకోవడం కన్న దానిని అధిగమించడమే మిన్న" — అని ఒకసారి గౌతమబుద్ధుడు ప్రవచించాడు. కోర్కెను తీర్చుకోవడం లోని సంతృప్తి అందరికి తెలిసినదే. కాని దానిని అధిగమించడంలోని అనుభూతి వేరు. అది అవాచ్యమైనది. మరియొక కోవకు చెందినది.

ఒకసారి పారిస్‌లో ఒక తమాషా అయింది. ఆనాటి సంఘటనలోని మనుషులు అంత బాగా గుర్తు లేరు. కానీ ఆ అనుభవంమట్టుకు నన్ను యిప్పటికీ సున్నితంగా వెంటాడుతూనే ఉంది. మాసెనెట్ సమర్పించిన ఒక ఒపెరాలోని ప్రదర్శన అనుకొంటాను. అందులోని ఒక కథాంశం చాలా చక్కటిది. నాటకం చాలా బాగుంది. సంగీతం అసంతృప్తికరంగా ఏమీ లేదు. నాటి లలితకళల శాఖామాత్యులు కూడా దానిని సందర్శించారు. ఆయన ఒక పల్లెకు చెందిన పెద్దమనిషి చాలాకాలం పారిస్‌లోనే ఉన్నాడు. కాని మంత్రి పదవికి కొత్త. అలాగే క్రొత్త విషయాల్ని పరిశీలించడంలో బాలుడి వలె ప్రవర్తిస్తూంటాడు. ఆయన ఒక మహిళను ఆ ప్రదర్శనకు ఆహ్వానించాడు. ఆమెకు తన సీటు యిచ్చేసి తాను మాత్రం వెనుక సీటులో కూర్చున్నాడు. అందుకని ప్రదర్శనను బాగా చూడలేకపోయినాడు. ప్రదర్శనను చూడాలనే కుతూహలం కొలది పదేపదే ముందుకు ఒంగి చూడసాగాడు. ఆయన స్థానంలో కూర్చొన్న ఆ స్త్రీ ఆయన అవస్థని పసికట్టింది. ఆ కార్యక్రమం ఆమెకు నచ్చింది. మంత్రిగారు ఎంత అవస్థపడుతున్నారో అర్థం చేసుకొంది. ఏం మాట్లాడకుండా నెమ్మదిగా

కుర్చీలోంచి లేచి, తన కుర్చీని వెనుకకు జరుపుకొని నిశ్శబ్దంగా వచ్చి కూర్చుంది. ఏదో పరధ్యానంగా ఉన్నట్లు కనిపించసాగింది. ఇందువలన మంత్రిగారు ఆ ప్రదర్శనని చాలా బాగా చూడగలిగారు. ఇక్కడ ఒక అంశాన్ని మనం గమనించాలి.

ఆ మహిళ తన కోరికను అధిగమించి ఆయనకు అవకాశమిచ్చింది. అయితే ఆమె చక్కటి ప్రదర్శనని చూడలేక పోయిందని మనకు అనిపించవచ్చు. కాని ఆమె, కోరికను అధిగమించడం ద్వారా పొందిన విచిత్రమైన ఆనందం, మరొకరికి అవకాశం కల్పించగలిగినామనే సంతృప్తిని ఆమె ద్వారా మాత్రమే మనం తెలుసుకోగలం. ఆ ఆత్మానందాన్ని ఆమె మాత్రమే అనుభవం లోనికి తెచ్చుకోనగలదు. నిజమైన నిస్వార్థతలోని అద్భుతశక్తి అదే.

ఇది ఏదో పుస్తకంలో చదివిన కథ కాదు. స్వయంగా చూసిన సంఘటన. బుద్ధుడు చెప్పిన "కోరికను అధిగమించడం" అనే ప్రక్రియను ఆమె ఆచరణలో పెట్టి అనుభూతికి తెచ్చుకొంది. ఈ సంఘటన తర్వాత ఆ నాటిక వృత్తాంతము నటీనటుల అభినయం, రంగాలంకరణ, సంగీతం అన్నీ మానసిక మేధ నుంచి మంచువలె కరిగిపోయాయి. ఆ మహిళ కోర్కెను అధిగ మించిన సంఘటన, ఆమె ముఖంపై కనిపించిన ఆనందం నన్ను ఆవహించాయి. ఆ ఆనందం, ప్రశాంతత అనిర్వచనీయమైనవి. ఇది ఏ ఒక్కరికో మాత్రమే పరిమితమైన అనుభూతి కాదు. ఎవరైనా సరే ప్రయత్నించవచ్చు! ఆ అతిలోక ఆనందానుభూతిని పొందవచ్చు!

ఈ ఆనందం చైత్యపురుష సంపర్కం వలన కలుగుతుంది. ఒక మనిషి కావాలని ఏదైనా ఒక కోరికను అధిగమించ దలిచినప్పుడు మానసికపరమైన ఒక స్పందన జనిస్తుంది. కోరిక తీరినప్పటికన్న అధిగమించినప్పటి ఆనందానికి చెందిన స్పందన మిన్న. కోరిక తీర్చుకొంటే మరల మరల దానిని పొందాలనే ఆరాటం పుడుతూ ఉంటుంది. దాంతోపాటు ఒక రకమైన అసంతృప్త వేదన మిగిలిపోతుంటుంది. కోరికల వెంట పరుగెత్తే వారికి ఇది నిత్యానుభవం లోనిదే. మితిమీరిన తీపి తింటే చేదు

నిరోధిస్తున్నామేమో అని ప్రశ్నించుకోవాలి. ఒక్కొక్కసారి పెద్దల మనుకొన్న వాళ్లు, అమాయకంగా ప్రశ్నలు వేసే పిల్లల్ని కొడతారు, తిడతారు. అందుకే పిల్లలు తమ ఆశల్ని, ఆలోచనల్ని లోపలే దాచేసుకుంటారు. అందువలన అవి నివృత్తి కావు. "చిన్నపిల్లలుగా ఉన్నంతకాలం మనకేమీ రావురా", అనే ఒక నిశ్చయానికి వారు వచ్చేస్తారు. పెద్దవాళ్ళమయే వరకు వేచివుండాలనే భావన వారిలో స్థిరపడుతుంది.

అందుకే సున్నితమనసులతోనున్న పిల్లల్ని పెంచడం చాలా కష్టం. అలా అని వారిని నిర్లక్ష్యం చేయడం తగదు. వారు అడిగిన వాటిని, కోరిన వాటిని నెరవేర్చే పద్ధతి ఒకటి ఉంది. అయితే ఒకటి తీరితే రెండవ దానిని కోరే ప్రవృత్తి పిల్లలలో సహజంగా వుంటుంది. అది ప్రకృతి సిద్ధమైన ఒక మానసిక స్థితి. కోర్కె అనే దానికి తృప్తి అనేది ఉండదు. ఎప్పటికప్పుడే ఏదో ఒకటి అడిగే పిల్లల్ని అందుకే పెద్దలు మందలిస్తూంటారు.

కొంతమంది మనుషులను "కోరికలను జయించడం ఎలా". అని ప్రశ్నిస్తే, "ఏముంది, వాటిని తృప్తిపరచటమే" అని జవాబు చెప్తారు! కాని కోరికను నెరవేర్చడం కన్న కోరికకు కారణమైన ప్రేరణను అదుపుచేయడం ముఖ్యం. ఇందుకు ఎంతో జ్ఞానం, సహనం ఉండాలి. చిన్నపిల్లలకు యిది ఎలా సాధ్యమవుతుంది?

ఎందుకంటే పిల్లలలో విశ్లేషణాశక్తి, తర్కాసక్తి ఉండవు. పెద్దలు వీటి గురించి వారికి సుబోధనం చేయలేరు. కార్యకారణాల్ని పిల్లలు సక్రమంగా అర్థం చేసుకోలేరు. కనుకనే పెద్దలు పిల్లల్ని "నీతో పెద్ద తలనొప్పిగా ఉందిరా", అని కసురుకొని వారినుంచి తప్పించుకొంటారు. కాని అది మన సమస్యకి పరిష్కారము కాదు. సరైన మార్గం కానే కాదు. వారి పట్ల సహనంతో వ్యవహరించాలి. పిల్లలేమిటి, పెద్దలే జీవితాంతం పిల్లలవలె ప్రవర్తించే వారున్నారు! అలాంటి పెద్దలకు కూడ హితవు చెప్పడం చాలా కష్టం. వారు కోరిన దానిని మనం

తిరస్కరిస్తే వారు మనల్ని పరిపరివిధాలుగా నిందిస్తారు. 'వాడు సమర్థుడైన వాడు కాదురా' అని ముద్ర కొట్టేస్తారు.

పెద్దలైనా, పిన్నలైనా, ఎవరైనప్పటికి వారిలోని వివేచనని మేల్కొల్పాలి. ఆలోచించే శక్తిని జాగృతం చేయాలి. సదాలోచనలనే కల్పించాలి. ఉన్నతశ్రేణి ఆలోచనలు చేసేటట్లు ప్రేరేపించ గలగాలి. ఈ ప్రకృతిని, ప్రపంచాన్ని గురించి తెలుసుకోవాలనే ధ్యాసను కలిగించాలి. నేర్చుకోవాలనే జిజ్ఞాసను ప్రేరేపించాలి. అప్పుడు క్రమంగా బిడ్డ వీటివైపు ఆకర్షితుడై అధ్యయనశీలి, అన్వేషణశీలి అవుతాడు. కష్టమైన పనేదైనా చేయమని అతడికి పురమాయించాలి. కష్టతరమైన దాన్ని సాధించమని ప్రేరేపించాలి. అంతవరకు అతడు చూడని మంచిబొమ్మని ఏదైనా చేయమని పురికొల్పాలి. వాటిని సాధించడంలో బిడ్డ సహనాన్ని అలవరచుకొంటాడు. అతడిలో అంతర్మథనం ప్రారంభమవుతుంది. ఈ ప్రయత్నంలో బిడ్డ బాగా యిబ్బంది పడుతున్నట్లయితే పెద్దలు పూనుకొని సహకరించాలి. అతడు విజయం సాధిస్తే భుజంచరిచి ప్రోత్సాహించాలి.

కాగా కొందరు పిల్లలు అదే పనిగా తింటూంటారు. తల్లిదండ్రుల్ని, పదేపదే ఏదో ఒకటి పెట్టమని వేధిస్తూంటారు. వాళ్ళని అలాగే స్వేచ్ఛగా తిననిచ్చారనుకోండి. కొన్నాళ్ళకు వారు విసుగు చెందుతారు, మానివేస్తారు. అయితే ఏదిపడితే దానిని వేళాపాళా లేకుండా తినడం వల్ల పిల్లలు ఆరోగ్యం దెబ్బతింటుంది. ఈ విషయమై జాగ్రత్త వహించాలి. అయినా సహనంతో వారిని చక్కదిద్దగలుగుతారు.

నిప్పుపెట్టెలతో చెలగాటం, నదులలో ఈదులాట, గోడలపైన నడకాట, ట్రాఫిక్ రద్దీలో రోడ్డు దాటే సాహసం — వంటివి చాలా ప్రమాదకరం. ఇటువంటి వాటిని ప్రోత్సహించటం చాలా ప్రమాదకరం. అది మృత్యువుని ఆహ్వానించటమే అవుతుంది.

ఇది ఒక గడ్డు సమస్య. పిల్లల విషయంలో వాళ్ళకు పూర్తి స్వేచ్ఛ ఇవ్వాలని, పూర్వపు శిక్షణా పద్ధతులను పట్టించుకోకూడదని, ఎవరికివారు తాజాగా ప్రయోగాలు చేసుకోవాలంటాడు ఒక పెద్దమనిషి. పిల్లలు ప్రమాదాలకు గురికాకుండా పెద్దవాళ్ళ

పర్యవేక్షణలోనే ఆడుకుంటూ ఉండాలనే నా వాదనను వాళ్ళు ఎగతాళి చేసారు. “మీరు అలా చేయడం శుద్ధ తప్పు”, అన్నారు వాళ్ళు. “ఒక వేళ వారు చనిపోతే!”, అన్న నా ప్రశ్నకు “అలాగే చనిపోనీయి! ·రి విధిని, ఆత్మ ఎంచుకున్న మార్గంలో జోక్యం చేసుకునే హక్కు నీకెక్కడిది? వారు మూర్ఖమైన పనులు చేయ దలచుకుంటే చేయనీయ్. అవి మూర్ఖపు కార్యాలు అని తెలిసిన రోజున వారు మళ్ళీ అటువంటి పనులు చేయరు”, అన్నారు. కాని హద్దులు మీరితే ఆ 'మళ్ళీ' రాకపోవచ్చుకూడా (అప్పటికి పిల్లవాడు బ్రతికి ఉంటే కదా!)

ఈ సిద్ధాంతము చాలా చిక్కైనది. Each case ప్రత్యేక మైనది. ప్రతి బిడ్డకు ఒక్కొక్క ప్రత్యేకమైన పద్ధతి అవసరము. నిజంగా ఒక బిడ్డకు ఉత్తమమైన విద్యను గరపాలంటే మన మొత్తం కాలాన్ని దానికి వెచ్చించాలి. ఇంకే పని చేయలేము. ఆ బిడ్డకు తెలిసేలా మనము పర్యవేక్షించకూడదు గానీ, అతను సరియైన పని సరియైన సమయంలో చేసేలా అతనికి తెలియ కుండా ఒక కన్ను వేసి ఉంచాలి.

ఈ రెండు అతిశయోక్తుల (ఎప్పుడూ బిడ్డను మన గుప్పిట్లో ఉంచుకొనే పద్ధతి ఒకటి, ప్రమాదాలను గూర్చి కూడా హెచ్చరించనంత స్వాతంత్ర్యము ఇవ్వటం రెండవది) మధ్య మార్గాన్ని కనుగొనాలి. ఇది చాలా కష్టమైనది.

అనువాదం: పురాణపండ రంగనాథ్, గోదావరి

∴

ఇష్టాయిష్టాలుండరాదు అనగా ఏమి?

[యోగమనగా కత్తిమీద సాము. నిరంతరం జాగరూకుడువై మెలకువతో వుండాలి. మామూలు జీవితానికి యోగాభ్యాసానికి చాలా వ్యత్యాసమున్నది. ప్రతిక్షణము ప్రతిసన్నివేశము ఒక పరీక్షలాగ తయారవుతుంది. అనుకున్నది జరిగితే పొంగిపోవటం అవులు కానిచో క్రుంగిపోవటం పనికి రావు. నీ అంతరంగాన్ని పట్టి ప్రవర్తించాలి తప్ప అన్యథా కాదు. — సంపాదకుడు]

మళ్లీ అదే ప్రశ్న! అనేకులు నన్ను పదే పదే అడిగిన, తమలో తాము వేసుకుంటున్న ప్రశ్న! ఇందులో ఏమి వ్రాసి ఉందో ముందు చదువుతా, తదుపరి దానిని గురించి మాట్లాడుతా. ఈ ప్రశ్న పైకి ఎంతో న్యాయంగానే కనిపిస్తోంది కదూ!

> *"ఇష్టాయిష్టాలనేవి లేకుండా అన్ని విషయాలలోను తటస్థంగా ఉండాలి". "దీన్ని మనమెలా అవగాహన చేసుకోవాలి? క్రమరాహిత్యం కంటె క్రమపద్ధతిని, అశుచి కంటె శుచిని ఎన్నుకోవడం తప్పు అని అనగలరా? అభిమాన రాహిత్యమంటే ప్రతి ఒక్కరినీ, ప్రతి విషయాన్ని ఒకే విధముగా గౌరవించాలనేనా?"*

ఇప్పుడిక నాసమాధానం వినండి: ఇదంతా వట్టి మాటల గారడీ తప్ప మరేమీ కాదు. నీవు 'అభిమానం' అన్న దాన్ని నేను 'ఎన్నిక చేసాను', అంటాను. నీవు అనుక్షణం నీ ముందున్న అనేక ప్రత్యామ్నాయాల్లో ఏదో ఒకదాన్ని వరించక తప్పదు — ఉదాహరణకి, ఏది నిమ్న (నైతికంగా, ఆధ్యాత్మికంగా), క్రిందికి లాగేస్తుందో, ఏది నిన్ను ఉద్ధరిస్తుందో, ఏది నీ ప్రగతికి ఉపకరిస్తుందో, ఏది నిన్ను వెనక్కు లాక్కెళ్తుందో — కాని, దీన్ని నేను 'అభిమానించడం' (having preferences) అనను. Preferences — this means precisely not choosing. ఉన్న ప్రత్యామ్నాయాల్లో ఒకదాన్ని ఎంపిక చేయడం, అంటే ఏది భావ్యమో

ఎంచుకోవడం అని అంటాను. నిరంతరం, అనునిత్యం ఈ (ఎన్నుకొనే) అవకాశం మన జీవితంలో ఎదురౌతూనే ఉంటుంది, ఇది తప్పనిసరి. శుచి, అశుచిల (నైతిక లేదా భౌతిక) మధ్య తుది నిర్ణయం అనుకొన్నంత సులభం కాదు సుమీ! ప్రతిక్షణం నీ ముందర ప్రత్యామ్నాయలు ఎదురౌతూనే వుంటాయి, వాటిలో ఏదో ఒకదాన్ని ఎంచుకోవడం చాలాముఖ్యమైన విషయం, ఇందులో ఏమాత్రం అజాగ్రత్త వహించినా అది క్షమార్హం కాదు. కాని, ఈ ప్రక్రియను నేను అభిమానించడమని అనను. ఎందుకంటే, అభి మానించడంలో ప్రత్యామ్నాయాలు లేనట్టే ప్రవర్తిస్తున్నాము. ఇక ఎన్నుకొనే ప్రశ్నంటూ ఏముంది? ఏదో ఒక వస్తువును లేక వ్యక్తిని లేక విషయాన్ని తీవ్రంగా అభిమానించి గౌరవించడం లేదా అసహ్యించుకోవడం, ఆకర్షిత మవడం లేదా వికర్షింప బడటం, గ్రుడ్డిగా, అకారణంగా, ఒక ప్రత్యామ్నాయాన్ని గాఢంగా వాంఛించి దానికి బద్ధుడై పోవడం. నీవొక గడ్డు సమస్యను పరి ష్కరించాలంటే దానికి ఏదో ఒక ప్రత్యేక విధమైన సమాధా నాన్నే కోరుకోవడం, ఇవన్నీ ఈ కోవకు జెందినవే. కాని ఇక్కడ ముఖ్యంగా గ్రహించాల్సినదేమంటే ఈ ప్రక్రియలో ఒక ప్రత్యా మ్నా యాన్ని ఎన్నుకోవడమనేది మృగ్యం. 'తా పట్టిన కుందే టికి మూడే కాళ్లు' అన్నట్లుందీ వ్యవహారమంతా. ఇందులో సత్యశోధన నాకు కన్పించడం లేదు, కేవలం మనమనస్సు (తర్కాతీతమై) ఏవైపు ఆకర్షింపబడుతుందో దానినే ఎంచుకోవడం, అంతే. నాకు 'అభిమానం' (preference) అంటే ఏమిటో స్పష్టంగా తెలుసు — అది గ్రుడ్డిప్రేమ, మానసిక ప్రేరణం, స్వాత హాగా ఆహ్వానించుకొన్న ఒక బంధం, ఒక భయంకరమైన అచే తన స్థితిలోని మొండిపట్టు — అంతే, నా దృష్టిలో మరేదీ కాదు.

నీవు కొన్ని పరిస్థితుల నెదుర్కొంటున్నపుడు వాటి పర్యవసానమెలా వుంటుందో తెలియక కొట్టుమిట్టాడుతుంటావు, నీకేవో తీవ్రమైన కోరికలుంటాయి. ఒక వైపు నా మార్గదర్శకత్వాన్ని వాంఛిస్తూ, అదే సమయంలో మరో వైపు నీ కోరికకు అనుగుణమైన ఫలితమే రావాలని నిరీక్షిస్తూంటావు — ఇదంతా ప్రత్యామ్నాయాల్లో

ఏది మంచిదో విచక్షించి తెలుసుకోవడమెలా అవుతుంది? అదంతా నీ అభిమానం, అభీప్స, మరేమీ కాదు. ఇక నీ సమస్యకు సమాధానం దొరికినపుడు అది నీ ఇష్టానికి విరుద్ధంగా ఉందనుకో, దానితో సరిపెట్టుకోలేక, సరిపెట్టుకోకుండా ఉండనూ లేక సతమతమౌతూంటావు. అదే గనక ఏ విధమైన పరిష్కారము పైనా ప్రత్యేక అభిమానంగాని, తీవ్రవాంఛగాని లేదనుకో, జగన్మాత ఎట్టి పరిష్కారమిచ్చినా సరే, దాన్ని శిరస్సు వంచి, మనఃపూర్వకంగా సమమైన ఉత్సాహంతో స్వీకరించ గలుగుతావు. అట్లా చేయుడంలోనే వుంది నీ ఔచిత్యమంతా. మరి అట్లా కాకుండా నీకిష్టమైన రీతిలో సమస్య పరిష్కారం కాలేదనుకో. అప్పుడు గత్యంతరం లేక వ్యథతో దానితో రాజీపడక తప్పదు కదా? ఐతే అది నీకు నీవై స్వయంగా ఎన్నుకొన్న పరిష్కారమెంత మాత్రము కాదు. నీ జీవితంలో నిరంతరం సమస్యలు ఎదురుకాక తప్పవు. ఎన్నో పరిష్కార మార్గాలు ఉండకా తప్పవు — శతకోటి రోగాలకు అనంతకోటి ఔషదాలున్నట్లు! కాని, నీవిక్కడ గ్రహించాల్సిందీ, నేర్చు కోవాల్సిందీ ఏమిటంటే, 'నీ మనోవైఖరి' attitude ఎలాగుండాలి అనేది మాత్రమే.

ఒక విధమైన పరిష్కారాన్ని ఎన్నుకోవడమంటే ఒక నిర్ణయాన్ని, కార్యాచరణాన్ని ముందుగానే (విచక్షించకుండానే) నిర్ధారించుకోవడమే. అభిమానం నీ తీవ్రవాంఛకు ప్రతీక. సమాధాన మార్గాలెన్నో వున్నా, దాంట్లో ఒకదాన్ని నీవు స్వీకరించక తప్పదు. కాని అది పర్యవసానాతీతమై, నిష్కల్మషమై ఫలాపేక్ష లేనట్టి సత్యనిష్ఠమైన పరిష్కారాన్ని మాత్రమే నీవు స్వీకరించాలి. మరి నీ నిర్ణయానికి గీటురాయి ఏమిటి? అది కేవలం నీ అంతఃసాక్షి, సత్యభూతమున్నూ. ఆ నిర్ణయం నీలోని అత్యున్నత చైతన్యం నుంచి వెలువడాలి. ఫలిత మెట్టిదైనా నీకు దానితో పని లేదు. నిమ్న చైతన్యంలోని నీ కోరికల కనుగుణంగా పరిష్కారం కోరినావనుకో. అది కేవలం లెక్కలు కట్టి పథకాలు వేయడమే అవుతుంది, లేదా భగవంతునితో బేరమాడటమైనా అవుతుంది, నీ మనస్సులో ఆత్మసాక్షిగా సత్యశోధనతో చేసే నిర్ణయం ఎంత

మాత్రం కాదు. అభిమాన మెల్లప్పుడూ ఫలితంపై ఆధారపడి వుంటుంది, సత్యం మీద కాదు. అది అనేక విధాలైన వికృతాలకు దారితీయ గలదు. ఏదేని ప్రత్యేక ఫలితాన్ని ఆశించి తీసుకొనే నిర్ణయం, నిర్ణయం కాజాలదు, అది నీ వాంఛ మాత్రమే!

ఇక అందరినీ, అన్ని విషయాలనూ ఒకే దృష్టితో చూడటమంటారా అది ఇంకా తికమకలతో కూడిన విషయం. ఆ సందిగ్ధానికి కారణమేమంటే భగవంతుడు అందరినీ సమానంగా చూడాలనే మూర్ఖత్వం. అంటే విశ్వంలో నానాత్వం, అనేకత్వం ఉండవలసిన ఆవశ్యకతే లేదని భావించడమే. ఇద్దరు వ్యక్తులను మూస పోసినట్టు సృష్టిస్తే అట్టి సృష్టిలోని గొప్పతనమేమిటో? వైవిధ్యమే లేని సృష్టి కూడా ఒక సృష్టేనంటారా?

ఈ అనంతవైవిధ్యమైన విశ్వంలో ప్రతి వ్యక్తినీ, ప్రతి ప్రాణినీ, చివరకు ప్రతి వస్తువునూ ఒకే విధమైన అగాధమైన ప్రేమ, మమైక్యత, విశాల దృక్పథం, సానుభూతి ఉండాలని నీవు ఆకాంక్షించ వచ్చును. కాని ఇదే దృక్పథాన్ని ఒకొొక్క సందర్భంలో ఒకొొక్క వ్యక్తిపై రకరకాలుగా, అందులోని సత్యంపై ఆధారపడి, (భగవంతుని దివ్య) అవసరం మేరకు నిర్ణయించడం జరుగుతుంది. అన్ని సందర్భాల్లోనూ దివ్యప్రేరణ ఒక్కటే అయినప్పటికీ, అవసరాన్ని బట్టి చేసే కార్యం అనేక విధాలుగా, ఒక్కొక్కసారి పరస్పర విరుద్ధంగా కూడా పైకి కన్పించేట్లుగా ఉంటాయి. కావల్సిందంతా ఉన్నోతోన్నత చైతన్యంతో అతిసూక్ష్మమైన సత్యనిష్ఠకు సరితూగే దృక్పథం మాత్రమే — బాహ్యమైన యాదృచ్ఛికమైన పరిస్థితులపై ఎంత మాత్రమూ ఆధారపడి ఉండరాదు. అలా చేసినప్పుడు మనము తీసికొనే ప్రతి నిర్ణయం వెనుక ఉండే సత్యాన్ని దర్శించగలుగుతాము. అన్ని రకాల నిర్ణయాలు కూడా ఒకే అత్యున్నత చైతన్యం నుంచి ప్రవహించిన విచారధారయే అని ద్యోతకమవుతుంది.

పైన చెప్పిన విషయాలు అందరికీ సులభంగా గ్రాహ్యం కావు. చాలా గాఢంగా అగాధ సత్య శోధన చేసి అత్యున్నత చైతన్య శిఖరాల నుండి దర్శిస్తే తప్ప ఈ విషయాలు అర్థం

కావు. అతి ఎత్తైన ఆ శిఖరం లేదా అగాధమైన సత్యసంద్ర కేంద్రం నుంచి అన్ని విషయాలనూ అన్ని దృక్కోణాలతో ఒకే సారి పరికించినపుడు తెలిసే సత్యమేమిటంటే సృష్టిలో ఎంత వైవిధ్యం ఉందో, నిర్ణయాలలో కూడా అంతే వైవిధ్యం ఉంటుంది అని. అట్లా లేకపోతే ఏమి జరుగగలదు. అంటే సృష్టికి పూర్వం 'శూన్య' లోని ఏకత్వానికి తిరోగమించినట్లే! సృష్టిలోకి, అంటే, అవ్యక్తమైన విశ్వంలోకి ప్రవేశించినక్షణమే వైవిధ్యంలోకి దూసుకుపోక తప్పదు. అంటే మన నిర్ణయాల్లో, కార్యాచరణాల్లో కూడా వైవిధ్యం అనివార్యం. అనేకత్వంలోని నిగూఢ సత్యం ఏమిటంటే, మన కార్యాల్లో, నిర్ణయాల్లో, పోకడల్లో కూడ అనే తత్వం ఉండి తీరుతుందని.

అందుకని నువ్వు అంతిమ ఫలితాన్ని ముందే ఆశించి కర్మల నాచరించరాదు. ఈ సృష్టిలోని అనంతకోటి యవ [illegible]రకములకు ఒకే మంత్రం పనికిరాదని నువ్వు తెలుసుకోవాలి. దానికనుగుణంగా నడుచుకోవాలి.

అనువాదం: సి.కె. రామనాథ చెట్టి

∴

కోరికలకు అవసరాలకు భేదము

మనిషి తన కోరికలన్నీ నిజమైన అవసరాలే అని భావించి అవి లేకపోతే చచ్చిపోతాననుకుంటాడు. అయితే ఈ రెండింటికిగల సూక్ష్మభేదాన్ని కనిపెట్టాలి. ఏదైనా ఒక కోర్కె తలెత్తినప్పుడల్లా "అది లేకపోతే ఏమౌతుంది?" అని ప్రశ్నించుకోవాలి. ఈ విధంగా నిన్ను నీవు నిలదీసుకుంటూ పోతే నీ కోరికలు చాలమట్టుకు ఉత్తిత్తివే అని తేలిపోతుంది. — సంపాదకుడు

నిక్కమైన అవసరాలకు, కోరికలకు మధ్య అతిసూక్ష్మమైన తెర ఉండటంచేత వాటిని వేరుపరచటం కొంచెం కష్టమే. యోగ సాధకులకు ఆదర్శప్రాయమేమిటంటే వారు అవసరాల కతీతముగా ఉండటమే. అయినా ఈ వ్యాసము ఎందుకు రాశానంటే తమను తాము తెలుసుకోవాలనీ, అదుపులో ఉంచుకోవాలనీ భావించే సజ్జనులకు కొన్ని ఉపయుక్తమైన సూచనలందివ్వాలనే ఉద్దేశంతోనే.

ఈ రెండు పదాలను విచక్షించాలంటే పెద్ద సమస్యే ఎదురౌతుంది. ఎందుకంటే ప్రాణకోశం మనిషి జీవితంలో కోరికలను పురికొల్పడానికే తయారైంది. అట్లాగే మనిషికి కొన్ని అయినా అవసరాలు సహజంగానే ఉంటాయి. కాబట్టి ఈ రెండింటికీ మధ్యనున్న సూక్ష్మభేదాన్ని గుర్తించాలంటే నిష్పాక్షికత, నిష్కపటం చాలా అవసరం. కాని ఒక వస్తువు గాని విషయం గాని మనకు నిజంగా అవసరమా లేక ఇది ఒక (నిమ్న ప్రకృతికి చెందిన) వాంఛయా అని తేల్చిచెప్పడమెలా? దానికి కావల్సిందేమిటంటే నిన్ను నీవు క్షుణ్ణంగా పరిశీలించుకోవాలి. నీ హృదయకుహరంలో మూలమూలల్లో శోధించి చూడాలి. ఏదైనా ఒక వస్తువుపై గాని, విషయంపై గాని, ఎవ్వరైనా ఒక వ్యక్తిపై గాని అనురాగ మమకారాలు ఉన్నట్లైతే నీలో తీవ్ర ప్రకంపనాలు ఉదయిస్తాయి. అదిగో అదే నీలోని కామానికి,

---

[1] The science of living

వాంఛకి కొండగుర్తు. ఉదాహారణకి: 'ఈ ఆహారం నాకు ఆవశ్యకం' అని అనుకున్నావనుకో ఇక అది అవసరమేనని గాఢంగా విశ్వసించి, ఊహించి, తలచి, చివరకి దానికోసం ఎన్ని తిప్పలుపడి పొందేవరకు వదలవు. మరి ఆ ఆహారం నీకు ఆవశ్యకమా లేక కామనయా అనేది తేల్చుకోవాలంటే నీ అంతరాత్మవైపు తిరిగి నీలో నీవే ఇలా ప్రశ్నించుకోవాలి. 'ఆ వస్తువును పొందకపోతే నాకు వచ్చే నష్టమేపాటిది?' 'అయ్యో, అది లేకపోతే నా జీవితమే వృధా' అని తపీమని సమాధానం వచ్చిందనుకోండి. అప్పుడు అది కేవలం వాంఛమాత్రమేనని నిర్ధారించుకో ప్రతి విషయంలోను ఇలాగే చేయాలి. ఏ సమస్య వచ్చినా సరే, కొద్దిగా వెనుకకు తగ్గి నీ అంతరాత్మ సాక్షిగా 'ఉండాంతే, ఈ వస్తువును పొందటం నిజంగా అత్యవసరమా?', అని నీలో నీవు తర్కించుకోవాలి. అలా చేసినప్పుడు నీలో ఆనందోత్సాహాలు ఉరకలు వేసాయనుకో, అప్పుడు అది కోరికే కాని అవసరంకాదు అని నూటికి నూరుపాళ్ళు నిర్ణయించుకో అలాకాకుండా, 'నేనా వస్తువును పొందను' అని అనుకున్నప్పుడు నీమనస్సు చివుక్కుమన్నా, కుంచించుకొనిపోయినా, నిరుత్సాహ పడినా, అదిగో అది కూడా కోరిక లేక వాంఛయే అని తెల్చుకో

నీలోని ప్రాణిక చైతన్యం నిన్ను వంచించకుండా ఉండాలంటే నీవు ఎల్లప్పుడూ అతి జాగ్రత్తగా శ్రద్ధవహించి ఉండటమే కాకుండా నీలో 'అద్భుతమైన' నిష్కపటస్థితి నెలకొ నాలి. 'అద్భుతమైన' అనే విశేషణాన్ని నిన్ను భయభ్రాంతుణ్ణి చేయుడానికి నేను వాడలేదు సుమీ. కేవలం నీలో స్వచ్ఛతపై ప్రగాఢ ఆకాంక్ష నెలకొనాలని మాత్రమే అలా చెప్పాను.

*

ఇంకోరకం వాళ్ళు ఉంటారు. వాళ్ల ప్రతి ఒక్క కోరికపై 'ఆవశ్యకత' అనే రంగు పులుముతారు. ఈ కోవకు చెందినవాళ్ళే ప్రపంచంలో అత్యధిక సంఖ్యలో తారసపడతారు. వీళ్ళు తమకు కన్పించిన ప్రతివస్తువు తమకు అవసరమనీ, అది లేకపోతే

బ్రతకలేమనీ పూర్తిగా విశ్వసిస్తారు. వారి ధోరణి ఇదిగో ఇలా ఉంటుంది: "అసాధ్యం, ఆ వస్తువు లేకపోతే నేను జీవించలేను. నేను ఏదో రోగానికి గురిఅవుతా, లేదా ఏదో వ్యధకు గురి అవుతా, ఆ వస్తువు లేకుంటే నేనే పనీచేయలేను, నా పనులన్నీ ఆగిపోతవి". కాబట్టి మనము ఆత్మసాక్షిగా, నిష్కపటంగా, ఒక నిర్ణయానికి రావాలంటే ఒక చిన్న ప్రయోగం చేయాలి. "సరే, ఆ వస్తువుతో నాకెట్టి పనీలేదు, అది లేకపోతే ఏమౌతుందో చూద్దాం. తొందరపడి ఒక నిర్ణయానికి రావద్దు"లే అని అనుకో వాలి. ఇది చాలా కుతూహలం రేకెత్తించే ప్రయోగం. ఇలా చేస్తే, నేను ఖండితంగా చెబుతున్నా, వెయ్యిలో 999 సార్లు సరైన నిర్ణ యానికి రాగలుగుతారు. అప్పుడు మీలో ఇలా అనుకుంటారు: "ఆ వస్తువు లేకపోతే నాకు వచ్చిన నష్టమేమీ లేదు, అది ఉంటే నాకు ఒరిగింది లేదు. ఇన్నాళ్లుగా "అది లేకపోతే నాకు గడవదు బాబోయ్", అని ఎందుకనుకొన్నానో నాకే తెలియదు! ఇలా సాధన చేస్తే మెల్లిమెల్లిగా, నీలో ప్రగతి రాగలదు.

ఇదంతా నేర్చుకోవడం ఒక శిక్షణాక్రమం. ఇట్టి శిక్షణ ఎంత పిన్నవయస్సులో మొదలుపెడితే అంత మంచిది, అంత సులభసాధ్యం కూడాను. ఎందుకంటే అలా చేసినట్లైతే విచక్షణా పద్ధతికి అలవాటు పడతావు. నీలోని ప్రతిక్రియలను తటస్థ భావంతో బేరీజు వేసి నిర్ధారణ చేసే వివేచనతో కూడిన వ్యవహా రజ్ఞానం నీకు అలవడుతుంది. అలా కాకుండా చిన్ననాటి నుంచి కన్పించిన ప్రతివస్తువునూ అవసరమేనని నమ్మి దాన్ని పొంద టానికి సతమతమౌతూ ఉంటే, జీవితంలో ఎన్నో కష్ట నష్టాలకు గురికావలసివస్తుంది, ఎందుకంటే అట్టి వారికి విచక్షణాజ్ఞానం ఏమాత్రమూ లేక అజ్ఞాన సముద్రంలో కొట్టుమిట్టాడుతుంటారు. అట్టివారిని ఎవరు రక్షించగలరు?

అనువాదం:సి.కె. రామనాథ చెట్టి

∴

‘కాంక్ష’ — ‘ఆకాంక్ష’

ఆకాంక్ష (అభీప్స) అనగా స్వార్థము లేకుండా ముందు వెనకలు చూడని ఆత్మసమర్పణ. కోరిక ఏమో స్వార్థం కోసం పాకులాట తనవైపు ఆకర్షించుకోవాలనే దృష్టి. ఆకాంక్ష ఏమో ఇచ్చుకోవాలని చూస్తూ వుంటుంది. — దాని లక్షణం ఆత్మసమర్పణ. నిజమైన ఆకాంక్షే వున్నట్లైతే “ఇది కాంక్షయా ఆకాంక్షయా” అనే ప్రశ్నయే వుదయించదు.

— సంపాదకుడు

‘ఆకాంక్ష’ లో ఒక నిస్వార్థమైన ఉద్వేగం, జ్వాలా కనిపిస్తాయి కాని, ‘వాంఛ’ లో అటువంటివి మృగ్యం. కోరిక ఎంతసేపు తన వైపుకు లాక్కొంటుంది. ఆకాంక్షలో నిన్ను నీవు మరిచే గుణం ఉంది. స్వచ్ఛమైన మనోవైజ్ఞానిక శాస్త్రం ప్రకారం యోచించినట్లైతే, ఆకాంక్షలో ఆత్మసమర్పణ గోచరించగా, వాంఛలో స్వలాభాపేక్ష మాత్రమే కనిపిస్తుంది. అభీప్సలో తనను తాను నిస్సంకోచంగా సమర్పించుకోవడం కొట్టొచ్చినట్లు కనిపిస్తుంది — అది భావనలో కంటే, ముఖ్యంగా, క్రియలలోను, స్పందనలోను, ప్రాణిక చేష్టల లోను స్పష్టంగా కనబడుతుంది.

*

ఎప్పుడైతే నీలో సత్యమైన ఆకాంక్ష — నిస్వార్థంగా, నిష్కపటంగా బయలుదేరుతుందో అప్పుడు — ఈ (ఆకాంక్షయా లేక కాంక్షయా అనే) ప్రశ్న ఉదయించనే ఉదయించదు. ఎందుచేతనంటే, ఆకాంక్ష లోంచి ప్రకాశ ప్రకంపనాలు ప్రసారమౌతుంటాయి గనుక. నిమ్న కోరిక హింసాపూరిత తీవ్రఉద్వేగాలకు పుట్టినిల్లు.

*

ప్రశ్న: సాధారణ సంవేదనలో మనము ఏ కార్యములను సరియైనవేనని అనుకుంటామో, అట్టి మన చేతలు, ఆలోచనలు, ఆకాంక్షలు ప్రాణికోద్వేగములు అయిఉండొచ్చు. కాని ఆ విషయాన్ని మనము గ్రహించడమెలా?

ఇది అంతఃస్సాక్షికి సంబంధించిన ప్రశ్న. ఇది సాధారణ, ఇంద్రియాధీన సంవేదనలపై ఆధారపడి చేసే న్యాయ నిర్ణయం వంటిది కాదు. అట్టి నిర్ణయం పూర్తిగా అధమ స్థితికి, అంటే మానసిక స్తరానికి చెందినట్టిది.

కాకపోతే దాన్ని తెలుకోవడానికి నేనొక చిట్కా చెబుతా. అదేమిటంటే నీవు ఏ పనిని చేయాలని నీలో పీకుతూంటుందో దానిని చేయటల్లేదని ఊహించుకో అట్లా ఊహించుకున్నప్పుడు నీకు ఏమాత్రం బాధకలిగినా, అది వాంఛయే అని ఖండితంగా నిర్ధారించుకోవచ్చును.

అనువాదం సి.కె.రామనాథ చెట్టి

∴

యోగము – కోరికలు

కోరికలు మానవునికి సహజమే. యోగమార్గంలో ఉంటే కోరికలు రేకెత్తకూడదంటారు. కాని, నీలో దాగివున్న కోరికలు యోగశుద్ధి ద్వారా బహిర్గతమౌతాయి. కామాది వాంఛలు నిన్ను పట్టుకొని పీడిస్తాయి. వాటికి ఒక్కటే మందు. నువ్వు వాటిని ఏమాత్రం లెక్కచేయకుండా మొహం అటుతిప్పుకోవాలి అంతే. అవన్నీ మనకి చెందినవి కావని, బాహ్యప్రపంచానికి చెందినవని తెలుసుకోవాలి. వాటిని దైవానికి అర్పించినట్లయితే ఆయనే వాటిని రూపాంతరీకరింప చేస్తాడు. — సంపాదకుడు

యోగసాధన చేసేటప్పుడు నీలో పరిశుద్ధి ప్రక్రియ జరుగుతూంటే అక్కడ గుప్తంగా ఉన్న ప్రేరణలు, వాంఛలు అన్నీ బయటపడతాయి. అలా వచ్చిన వాటిని దాచిపెట్టాలనీ, ప్రక్కకు నెట్టి వేయ్యాలనీ అనుకోకుండా ఎదుర్కొని, జయించి పరిష్కరించాలి. యోగాభ్యాసం చేస్తున్నప్పుడు మొట్టమొదటగా మానసిక అజమాయిషీ తొలిగిపోతుంది. అప్పుడు నిద్రావస్థలో ఉన్న కోరికలు ఒక్కసారిగా మేల్కొని స్వేచ్ఛా విహారం చేస్తాయి. మానసిక

నియంత్రణ స్థానంలో భగవంతుని అజమాయిషీ సంస్థాపన జరిగే వరకూ ఉండే విరామసమయంలో ఈ విధంగా జరుగుతుంది. ఇది నీ శరణాగతికీ, మనశ్శుద్ధికీ అగ్నిపరీక్ష. సాధారణంగా ఇటు వంటి సమయంలో ఈ ప్రేరణలను, ముఖ్యంగా విషయవాంఛ లను మరీ కఠినంగా నిషేధించి అదుపు చేసుకోవాలని చూస్తారు. అంతతీవ్రంగా ఎదుర్కొని బలవంతంగా వాటిని అణిచిపెట్టాలని చూసిన కొద్దీ వాటిమీద ధ్యాస పెరుగుతుంది. అందువల్ల అలా శ్రద్ధ చూపటం మాని వాటినుంచి దూరమైపోవాలి. వాటిని పట్టించుకోవడం మానేసి, వాటి గురించి ఆలోచించటం తగ్గిం చుకొని, ఒకవేళ ఆలోచన కలిగినా ఉదాసీనంగా, ఏమి పట్ట నట్లుగా ఉండిపోవాలి.

యోగశక్తి వత్తిడితో ఈ విధంగా తలెత్తిన కోరికలను, ప్రేరణలను నిర్లిప్త వైఖరితో ఉదాసీనంగా, అవి నీకు సంబంధిం చిందిగా కాకుండా బాహ్యప్రపంచానికి సంబంధించినవైనట్లు మసలుకోవాలి. వాటిని ఆ భగవంతునికే అర్పించేస్తే వాటిని పరివర్తింప చేసే భారం ఆ దైవమే వహించగలడు.

*

శరీరాన్ని కృశింపచేసి, నీరసింప చేసుకోవడం ద్వారా ఎవ్వరూ వాంఛలను నివృత్తి చేసుకోలేరు. బలము, సమతులనము, శాంత ముల ద్వారా మాత్రమే వాటిని అధిగమించవచ్చు.

*

కోరికలలో మంచివాటినీ, చెడ్డవాటినీ విడివిడిగా గుర్తించి, మంచివాటిని స్వీకరించి చెడ్డకోరికలను విసర్జించాలనేది నైతిక వాదన. కానీ ఆధ్యాత్మిక జీవితానికి అటువంటి నిబంధన లేదు. కోరిక లెటువంటివైనప్పటికీ వాటిని అధిగమించి తీరవలసినదే. దైవమార్గంనుంచి నిన్ను దారిమళ్ళించే ఏ అంశాన్నైనా దూరం గానే ఉంచాలి. కేవలం అవి చెడ్డవైనంత మాత్రాన కాదు. ఎందు వల్లనంటే ఇక్కడ చెడ్డవని ముద్రపడినవి కూడా సందర్భాన్ని బట్టి వేరొకరికి మంచివి కావచ్చు. ఎటొచ్చీ అవి కాంతిహీన మైన, అజ్ఞాన ప్రేరణలకు సంబంధించినవి కావటం వల్ల నీవు

దైవాన్ని చేరటానికి ఎంచుకున్న మార్గంలో అడ్డు నిలుస్తాయి కాబట్టి వాటినన్నిటినీ విసర్జించాలి. కోరికలనేవి మంచివైనా, చెడ్డవైనా ఒక్కటే. అన్నీ కూడా నిస్తేజమైన అజ్ఞాన ప్రాణిక విభాగంలో నుంచి ఆవిర్భవిస్తాయి. ఇంకా చెప్పాలంటే నిన్ను దైవంతో అనుసంధానం చేయగలిగిన ప్రవృత్తులను మాత్రమే అంగీకరించాలి. వాటి మంచిచెడులను నిర్ణయించేది కేవలం అదే. నిన్ను దైవానికి దూరం చేసే వాటినన్నిటినీ వదిలిపెట్టాలి. అంతేకానీ నీ దృక్పథంతో వాటి మంచిచెడులను నిర్ణయించవద్దు. నీవు చెడ్డగా అనుకున్నవి, దైవమార్గం అక్కర్లేని సాధారణ వ్యక్తికి మంచివే కావచ్చు.

*

యోగానుష్ఠానమంటే పురోగతి సాధించటమని నీవు అనుకుంటూ, యావత్తు ప్రపంచం ప్రగతి మార్గంలో ఉన్నట్లు నమ్ముతున్నట్లయితే కోరికల యొక్క ధోరణినే మార్పుచేయాలి. వాటిని బాహ్యామైన, కృత్రిమ, అహంపూరిత అంశాల నుంచి మళ్ళించి సత్యాశోధితమైన నీ ఆకాంక్షతోను సాధనా శక్తితోను జోడించాలి.

అనువాదం: A. వెంకటరామ శాస్త్రి, A. ప్రభావతి

∴

నిష్కామ కర్మ

"ఫలమును ఆశించకయే కర్మలను ఆచరించుట" నిష్కామ కర్మ ఎలా సాధ్యమవుతుంది? దానికి మొదటి సూత్రము "కోరికకు, కర్మకు గల ముడిని సడలించవలెను". ఇక నీవు ఫలాపేక్ష ప్రసక్తి లేకుండానే పని చేసెదవు. ఎందుకంటే నీ బదులు నీకంటే వెయ్యిరెట్లు అధికమైన దైవశక్తియే నీచేత పనులు చేయిస్తుంది! — సంపాదకుడు

అమ్మా? కర్మమార్గం అనుసరిస్తున్నప్పుడు మనం మొదట సడలించ వలసిన చిక్కుముడి కర్మాచరణ

అని శ్రీఅరవిందులు యోగసమన్వయంలో చెప్పారు కదా! పనిచేయడం చిక్కుముడి ఎలా అవుతుంది?

ఎందువల్లనంటే మానవులకు వారు చేసే పనిమీద మమకారం ఉంటుంది కనుక అదే అహంకారపు ముడి. నీవొక పనిచేస్తున్నావంటే ఒక కోరిక వల్లనే చేస్తావని శ్రీఅరవిందులు చెప్తున్నారు. సాధారణంగా పనిచేస్తున్నావంటే ఆ పని ఏదో విధంగా ఒక కోరిక, లేదా అవసరంతో ముడిపడి ఉంటుంది. అది 'అగత్యం, తప్పనిసరిగా చేసితీరాలి' అని నీవు ఎన్ని రకాలుగా చెప్పినప్పటికీ దాని మూలకారణేమిటని పరిశీలిస్తే, ఒక కోరిక వల్ల కలిగిన ప్రేరణే నీ చేత పనిచేయిస్తున్నట్లు తెలుసుకుంటావు. ఆ విధంగా ఒక కోరికవల్ల కలిగిన ప్రేరణ ప్రభావంతో నీవు పనిచేస్తున్నప్పుడు ఆ కోరికను తీసేస్తే పని చేయలేవు.

"ఫలాపేక్షపై మమకారం లేకుండా కర్మాచరణ కావించు. పనిచేస్తున్నది నీవు కాదు, నీలో ఉన్న ఆ భగవంతుడే చేస్తున్నాడు", అని అనుకోమని ఎవరైనా చెపితే, వెంటనే, "అది కష్టం. అలా అనుకుంటే నేనేమీ చేయలేను. ఏదో ఒక అవసరం, ఓ కోరిక ప్రేరణ నాచేత పనిచేయించాల్సిందే", అని అందరూ అంటారు. అందువల్లనే శ్రీఅరవిందులు అలా అన్నారు. గీతా సారాన్ని అనుసరించాలంటే ప్రప్రథమంగా కర్మ, ఫలాపేక్షల మధ్య ముడిని సడలించాలి. ఇవి రెండూ గట్టిగా ముడిపడి ఉండటం వల్ల ఒకదాన్ని విడదీస్తే రెండవది కూడా వచ్చేస్తుంది. అందువల్ల వీటిని జాగ్రత్తగా సడలించి, ఫలాపేక్షను తొలిగించి, కర్మాచరణ కొనసాగించాలి.

ఇది ముమ్మాటికీ నిజం. అదే నీ కర్తవ్యం. ఆ ముడిని సడలించటం ఒక చిన్న ఆపరేషన్ లాంటిది. అది చాలా సులభం, ఆపరేషన్ జరిగాక స్వలాభం ఏమాత్రం లేకుండా నీవు పని చేస్తున్నట్లు, నీ దురహంకారశక్తికి బదులు అంతకు మించిన ఒక

ఉన్నతశక్తి నిన్ను నడిపిస్తున్నట్లు తెలుసుకుంటావు. ఆ విధంగా పనికొనసాగుతుంది. కానీ దాని పర్యవసానాలు మాత్రం నిన్నంటవు.

ఈ విధంగా జరిగినప్పుడు నీ చైతన్యంలో ఒక అద్భుతమైన మార్పు వస్తుంది. అది చాలా స్పష్టంగా తెలుస్తుంది. నీ జీవితంలో మంచివి, చెడ్డవి, అవసరమైనవి, అనవసరమైనవీ అనేక పనులు చేస్తావు. అవి ఏమైనా వాటికి అనేక పరిణామాలుంటాయి. నిజానికి నీవు ఫలితాన్నాశించే పనిచేస్తావు. నీ దృష్టి ఫలసిద్ధిపైనే ఉంటుంది. ఉదాహరణకు (శ్రీమాత మైకు వంక చూపిస్తూ) నేను మైకు వైపు చేయి దాచితే అది మైకునందుకొని మాట్లాడాలనే కదా! ఆ విధంగా చేసే ప్రతి పనికీ ఒక ప్రతిఫలం ఉంటుంది. అయితే నీవు ఈ ముడిని విడదీసి పైనుంచి వచ్చే శక్తిని నీలో పనిచేయనిచ్చి, నీ ద్వారా పని జరిగినప్పుడు ఆ పనికి పర్యవసాన ఫలితాలున్నప్పటికీ అవి నిన్ను అంటవు. ఎందువల్లనంటే ఆ పనిని ప్రచోదించినది పైనున్న శక్తేగానీ నీవు కాదు కాబట్టి. దాని పరిణామాలు కూడా పైకే వెళ్లుతాయి. లేదంటే నీచే పనిచేయించిన ఆ శక్తి ఆ ఫలితాలను కూడా తను స్వాధీనం చేసుకొని ఎక్కడికి పంపాలో అక్కడికి పంపుతుంది. నీవు మాత్రం అవేమీ అంటకుండా, ఆ ఫలితాలను గురించి పట్టకుండా స్వేచ్ఛగా ఉంటావు!

ఈ విధమైన అనుభవం పొందిన వారున్నారు. ఇటువంటి అనుభవాలు మొదట్లో ఒక మెరుపులాగా వచ్చి మాయమైపోతాయి. వ్యక్తి పరివర్తన చెందటానికి పూర్తిగా సంసిద్ధుడైనప్పుడు మాత్రం ఈ అనుభవం స్థిరపడిపోతుంది.

అనువాదం: ఎ. వెంకట్రామ శాస్త్రి, ఎ. ప్రభావతి

∴

నిష్కామ ఆకాంక్ష

నిష్కామ కర్మను గురించి అందరికీ తెలుసు. మరి నిష్కామ ఆకాంక్ష అంటే ఏమిటో? నిజమైన ఆకాంక్షకు రాజసముతో కూడిన ఆకాంక్షకు గల భేదము ఇందులో వివరించబడింది.

— సంపాదకుడు

> "*దివ్యచైతన్యంలో విశ్రాంతి కొరకై ఆకాంక్షించు. అది నిశ్చలంగా మనస్ఫూర్తిగా ఉండాలి. అతితీవ్రంగా ఉండ వచ్చు. అయినప్పటికీ అందులో ఆత్రుత, వ్యాకులత, రాజసికమైన కాంక్ష ఉండరాదు.*" అని శ్రీఅరవిందులు '*బేసెస్ ఆఫ్ యోగ*' అనే పుస్తకంలో వ్రాశారు.

వారు ఇక్కడ చెప్పినది అసలైన ఆకాంక్షను గురించి. ఆధ్యాత్మిక జీవితం కావాలని గట్టిపట్టుదలతో, ఉద్విగ్నతతో ఆకాంక్షిస్తే మాత్రం అంతా చెడిపోతుంది. ఈ విధంగా ఆకాంక్షించినప్పుడు ఒకవేళ ఫలితం కనిపించినప్పటికీ అది చాలా కలుషితంగా, చాలా కలగాపులగంగా, అపరిశుద్ధంగా ఉంటుందని వారు చెప్పారు. ఇక్కడ రాజసిక తృష్ణ అనగా తీక్షణత (intensity) కాదు తీక్షణత చాలా విస్తారంగా, నిశ్చలంగా, పరిశుద్ధంగా ఉండి ఆకాంక్షకు చాలా పుష్టిని కలుగచేస్తుంది. దీనికీ రాజసిక తృష్ణకీ, చలనానికీ ఏమాత్రం సంబంధం లేదు.

దీన్ని విశదీకరించాలంటే ఇలా చెప్పవచ్చు. పురోగమిం చాలనే ఆకాంక్ష కలిగిందనుకో. నీ ఆకాంక్షతో కాంక్ష కలిసి ఉంటే పురోగతి చెందితే కలిగే లాభాలను గురించి ఆలోచిం చడం మొదలుపెడతావు. అప్పుడు లభించే శక్తులు, వాటివల్ల నీకు కలిగే గుర్తింపు, నీ జీవన సరళిలో వచ్చే అభివృద్ధ్యాదు లను తలుచుకొని ఆ పురోగతిని కోరుతావు. ఈ విధంగా నీ వ్యక్తిగత కారణాలని ఆకాంక్షతో జోడిస్తావు. ఇలా చూస్తే చాలా కొద్దిమందిలో మాత్రమే కేవలం పురోగమించాలనే దృఢసంక

ల్పంతో కూడిన స్వచ్ఛమైన ఆకాంక్ష కనిపిస్తుంది. అది అంతవ రకే ఉండాలికాని ఇంకాముందుకు సాగి అన్నిరకాల వాంఛలతో మిళితం కాకూడదు. కానీ సాధారణంగా పురోగతిని గురించి ఆలోచిస్తూంటే రకరకాల కోరికలు కలుగుతాయి. దీన్నే శ్రీఅరవిందులు మురికి, మలిన చైతన్యమని చెప్పి ఇందులో ఉన్నత స్థితులు ఇమడలేవని చెప్పారు. అందువల్ల ప్రారంభం లోనే వీటిని వదిలించుకోవాలి. ఎవరికి వారు నిష్పాక్షికంగా, సూటిగా పరిశీలించుకుంటే తమ చైతన్యంలో చాలా కొద్ది విషయాలు మాత్రమే కోరికలతో మిళితం కాకుండా ఉన్నట్లు గ్రహించగలరు. నీలో ఒక ఉన్నత ప్రక్రియ కలిగినప్పటికీ అది కోరికతో కూడే ఉంటుంది. అదృష్టవశాత్తూ దీనికి మినహాయిం పులు కొద్దిగా ఉన్నప్పటికీ సాధారణంగా ఆ కోరిక అనేక రూపాల్లో ఉంటుంది. అది తాను చాలా ప్రముఖుడనే భావన కావచ్చు.

ఇది కొంత వరకూ నయమే. ఎందువల్లనంటే కొంత మందికి తాము గొప్పయోగులై చుట్టుపక్కల వారిని ఆశ్చర్య చకితుల్ని చేయాలనీ, వారిపై పెత్తనం చెలాయిస్తే అందరూ తమకభిమానులుగా మారి గౌరవిస్తారని భావిస్తారు. ఇది స్వచ్ఛ మైన ఆకాంక్ష అవుతుందా!

ఉదాహరణకి నీవిటువంటి ఉన్నతస్థాయికి ఎదిగి పోయావనుకో. ఆ స్థాయినుంచి నిన్ను నీవు చూసుకొని నవ్వు కుంటావు. అది ఒక వ్యంగ దరహాసం. ఎందువల్లనంటే నీకు నీవే చాలా చిన్నగా, అత్యల్పంగా, పనికిరానివాడివిగా వున్నట్లు భావిస్తావు. ఆ తర్వాత పరిస్థితులు మెరుగవుతాయి. అయితే అలా జరగటానికి ఎంతో కాలం పడుతుంది. అంటే నీలో జరుగుతూన్న ప్రక్రియలన్నీ స్వలాభాపేక్షతో కూడుకొని ఉంటాయి. నువ్వొక్క విసురులో విశ్వపుటంచులను అందుకోవాలని ఎగురు తావు. వెనుతిరిగి చూసుకుని ఏమైనా పురోగతి ఉందేమోనని ఆశిస్తావు. కొద్దిపాటి సంతృప్తి కోసం ఎదురు చూస్తావు. కేవలం

అది నీ అంచెనా మాత్రమే అయినప్పటికీ "ఆహా నాఆకాంక్ష ఎంతగొప్పగా ఉంది", అని అనుకుంటావు. అంతే.

అనువాదం: ఎ. వేంకట్రామ శాస్త్రి, ఎ. ప్రభావతి

∴

అమందానందం

నిన్ను నీవు నిష్పక్షపాతంగా పరిశీలించుకున్నట్లయితే కోరికల వలన కలిగే ఆనందము బుద్బుదప్రాయమైనదని తేలిపోతుంది. అప్పుడు నువ్వు చేయవలసిన పని ఒక్కటే. కోరికలకు ఒక నమస్కారం పెట్టి వాటిని తిరస్కరించుకుంటూ పోవాలి. ఇక కోరికలు నీ జోలికి రావు. అల్లంత దూరాన వుంటాయి. అప్పుడు నీవు నీ అంతరంగంలోకి ప్రవేశించిన యెడల అక్కడ నీకు దైవదర్శనము కలుగుతుంది. — సంపాదకుడు

ఇందులో ఒక సూక్ష్మమున్నది. అది ఆనందం.. స్వచ్ఛమైన ఆనందమేమిటో తెలుసుకో, భగవంతుణ్ణే తెలుసుకుంటావు. అని శ్రీఅరవిందులు "మెరుపులు — తళుకులు" అనే పుస్తకంలో వ్రాసారు. ఆ నిర్మాలానందాన్ని తెలుసుకోవడమెలా?

మొట్టమొదటగా నీవొక విషయాన్ని అవగాహనం చేసుకోవాలి. కోరికలను పెంచుకోవడం, వాటిని పరితృప్తిగావించుకోవడం ద్వారా కలిగే సంతోషం చాలా అస్పష్టంగా, అసంపూర్ణంగా, అసంతృప్తిగా, సంకరంగా ఉంటుందనే విషయం గ్రహించడం. ఇది మొదటి మెట్టు.

విచక్షణాపరులు ఏవి కోరికలో చక్కగా గ్రహించి వాటిని పరితృప్తి గావించే ప్రయత్నాలేమీ చేయకుండా జాగ్రత్త వహిస్తారు. అంతటితో ఊరుకోక వాటిని తిరస్కరించేయాలి.

అలా చేయటంవల్ల కలిగే ప్రథమఫలితాన్ని బుద్ధభగవానుడు తన ప్రథమ నీతిసూత్రంగా పేర్కొన్నాడు. వాంఛాపరిపూర్తి చేయటంకంటే దాన్ని జయించి వదిలించుకోవటంలోనే అధికమయిన ఆనందముంది. మంచి స్థిరబుద్ధి గల సాధకుడు తప్పనిసరిగా కొద్దికాలం గడవంగానే ఈవిషయాన్ని గ్రహిస్తాడు. ఒక్కొక్కసారి చాలా త్వరగానే తెలుసుకుంటాడు. ఒక కోరికను జయించడంలో గల ఆనందం దాన్ని పరితృప్తి చేసుకోవడంలో కలిగే తాత్కాలిక, మిశ్రిత స్వల్పానందంతో పోల్చడానికే వీలు లేనంత ఘనతరమైనదని. ఇది రెండవ మెట్టు.

ఈ విధమైన క్రమశిక్షణ కొనసాగిస్తూ ముందుకు వెడితే అనతికాలంలోనే కోరికలు నీనుండి వైదొలగిపోతాయి. నిన్నే రకంగానూ వేధించవు! అప్పుడిక స్వేచ్ఛగా నీ అంతరంగంలోకి లోతుగా చూసుకొని ఉన్మీలనం పొంది ఆకాంక్షించగలుగుతావు.

ఆనందప్రదాత అయిన ఆ సర్వేశ్వరుని కృపాకటాక్షం కోసం, నీవు మనస్ఫూర్తిగా సర్వసమర్పణాభావంతో, ప్రతిఫలాపేక్ష ఏమాత్రం లేకుండా, ఆత్మార్పణ చేసుకోగలిగితే నీకు ఈ దివ్యానందపు మధురభావన, సుఖదాయకంగా, సన్నిహితంగా, ఉజ్జ్వలంగా హృదయాన్ని నింపగలదు. అదే కలుగబోయే దివ్యానందోదయానికి వేగుచుక్క. ఆ తర్వాత మార్గం అంతా సులభమే.

ఈ దివ్యానందం ఏ బాహ్యాపరిస్థితులపైగాని, అనుకూల ప్రతికూల పరిస్థితులపైగాని ఆధారపడదు. అది జగత్కారణమైన లీలతో సంసర్గము.

*

అయితే అనాసక్తత లేకుండా కలిగే దివ్యానందం చాలా ప్రమాదము. అది తృటికాలంలో వికటించగలదు. అందువల్ల అనాసక్తభావాన్ని వృద్ధిచేసుకోకుండా ఆనందాన్ని అన్వేషించడం మంచిది కాదు. ప్రథమంగా ద్వంద్వాతీతంగా ఉండటం నేర్చుకోవాలి. సుఖదుఃఖాలకి, బాధ ఆనందాలకి, ఉత్సాహ నిరుత్సాహాలకి, అతీతంగా ఉండటం నేర్చుకుంటే క్షేమంగా ఆనందపుటంచుల కోసం ఆకాంక్షించవచ్చు.

అనాసక్తత నీలో స్థిరపడనంత కాలం ఆనందం వచ్చినా దాన్ని మామూలుగా కలిగే సంతోషాతిశయమేనని భ్రాంతిపడతావు. నిజానికి ఈ రెండింటికీ ఏమాత్రం సామ్యత లేదు. ఒకదానితో ఒకటి పొరబడటానికి వీలులేకపోవటమే కాక దాని వక్రరూప మని కూడ అనుకోటానికి వీల్లేదు. రెంటికీ పూర్తి వ్యతిరేకము. ఒకటి వస్తే తేలిగ్గా రెండవదానికి మారవచ్చని అనుకోకూడదు. అందువల్ల నీవీ మార్గంలో క్షేమంగా ముందుకు సాగాలంటే శాంతినీ, సంపూర్ణ సుస్థిరతనూ, సమతనూ, చైతన్య విస్తరణనూ సంప్రాప్తించుకోవాలి. కోరికలపై పూర్తి అవగాహన పెంచుకొని ఇష్టాయిష్టాలు, అనుబంధం మొదలైన వాటినుంచి పూర్తిగా విముక్తి చెందాలి. ఈ మార్గంలో సాగాలంటే పాటించవలసిన ప్రథమ నియమం ఇది. ఇక నీ బాహ్యాంతర సమతకు ఎట్టి ప్రమాదము వాటిల్లదు.

అనువాదం: ఎ. వేంకట్రామ శాస్త్రి, ఎ. ప్రభావతి

∴

నీపై విజయం – ప్రపంచానికంతటికీ జయం

యోగమనగా నీపై నీవు విజయమును సాధించుట మంటారు. నీలోని ఒక దుర్గుణాన్ని, వ్యసనాన్ని జయించటం వలన దాని ఫలితములు ప్రపంచమంతటా ప్రసారమౌతాయి. నువ్వు ప్రపంచానికి నిజంగా సహాయం చేయదలచుకుంటే, దుర్గుణా లని ఒక దాని తరువాత మరొకదానిని నీలో జయించి పుణ్యం కట్టుకో!

— సంపాదకుడు

నీ అంతరచైతన్యంతోనూ, నీ జ్ఞానంతోనూ ఒక కోరికను అధిగ మించి, తప్పక నిర్మూలించ గలవు. ఈ విధంగా నీలోని మంచి తనం, చైతన్యం, తేజం, జ్ఞానం కలిసి కోరికను విలీనం చేసిన ప్పుడు ఆ కోరికను సంతృప్తి చేసిన దానికంటే ఎన్నో రెట్లు అధి

కమైన ఆనందాన్ని వ్యక్తిగతంగా చవిచూస్తావు. అంతే కాకుండా దానివల్ల ప్రపంచంలో అద్భుతమైన పరిణామాలు కలుగుతాయి. అవి నీకు ఊహాతీతములు. నీవు సృష్టించిన భావనా తరంగాలు వ్యాపించడం ప్రారంభిస్తాయి. పైగా వాటి పరిమాణం పెరుగుతూంటుంది. నీలో నీవు సాధించిన ఈ ఘనవిజయం చిన్నదే అయినా అది ప్రపంచానికంతటికీ లాభదాయకమవుతుంది. నేను ఇంతకుముందు చెప్పినదదే. వ్యక్తి స్వభావం మారకుండా బాహ్యాడంబరాలకోసం, పేరు ప్రఖ్యాతుల కోసం విద్యాలయాలు, వైద్యాలయాలు కట్టించిన దానికంటె కూడా, ఒక వ్యక్తి తనలో అధిగమించిన ఈ చిన్న విషయాలే ప్రపంచంలో ఘనవిజయాలు సాధించగలవు. అయితే ఈ విషయాలు గర్భితంగా ఉంటాయి కనుక వాటినిగురించి ఎవరికి తెలియదు.

నీవు ప్రపంచానికి మేలుచేయాలనుకుంటే నీలో నీవు చిన్నచిన్న విజయాలను నిష్కామంగా సాధించాలి. ఇటువంటి వాటిని ఎన్ని సాధిస్తే ప్రపంచానికి అంత మేలు. అయితే ఇవి మరీచిన్నవి కాబట్టి ప్రపంచమంతటికీ సరిపోవు.

ప్రపంచమంతా మారాలంటే కోట్లకొలదీ వ్యక్తిగత విజయాలు కావాలి. అయితే నీలో నీవు సాధించిన విజయం మొత్తంతో పోలిస్తే అత్యల్పమే అయినా, అది మిగిలిన వాటితో కలిసి పనిచేస్తుంది. ప్రపంచంలో ఒక నూతనావకాశాన్ని కలిగించినట్లే.

స్వేచ్ఛానువాదం ఎ.వెంకట్రామ శాస్త్రి, ఎ. ప్రభావతి

∴

శ్రీమాత సమగ్ర వీక్షణము

"తానొకటి తలచిన దైవమొకటి తలచును", ఇది మనకు నిత్యం జరిగే వ్యవహారమే. ఎందుకని ఇట్లా జరుగుతుంది? మన హ్రస్వ దృష్టి, సంకుచిత భావములే దీనికి హేతువులు. ఈ విషయాన్ని శ్రీమాత అనంత దృష్టితో విశ్లేషించి మనకు తెలియ జేసారు. చిత్తశుద్ధిగల ఒక మనిషి ద్వారా దేవేచ్ఛ ఏవిధంగా నెరవేరుతుందో శ్రీమాత చాలా స్పష్టంగా సెలవిచ్చారు.

కోరికలను ఎప్పటికీ పూర్తిగా తృప్తిపరచలేము. అది అసంభవము. పోనీ కోరికలను త్యజించగలమా అంటే అదీ చేయలేము — ఎందుకంటే ఒక కోరికను వదిలించుకుంటే ఇంకొకటి తయారవుతుంది. ఒకవైపు నుయ్యి, మరొకవైపు గొయ్యి. అందుకని మనము కోరికలు లేని ఒక స్థితిని సాధించవలసి ఉంటుంది.

ఈ సందర్భంలో... మనం స్పష్టంగా అర్థం చేసుకోవలసిన విషయం ఒకటి వున్నది — దైవేచ్ఛ అంటే ఏమిటి? మానవేచ్ఛ (కోరిక) అనగా ఏమి? ఈమధ్యన కొన్ని రోజులుగా నాకు ఇటువంటి అనుభూతే కలుగుతోంది. మనస్సు నిశ్చలంగా వుంటుంది. ఏమాత్రం నోరు ఎత్తదు. అప్పుడు దైవేచ్ఛ నాశరీరం ద్వారా, ఈ భౌతిక పరికరాల ద్వారా దానంతటఅదే, చాలా చక్కగా నెరవేరుతుంది. ఇది చాలా సూక్ష్మదృష్టి. మొదట వెలువడిన దైవేచ్ఛ ఉన్నదున్నట్లు వుండకుండా కోరికగా ఎట్లా మారిపోతుంది? దీనికి కారణాలు ఏమిటి? మనిషి యొక్క కోరికల ద్వారా దైవసంకల్పము ఎటుల కలుషితమవుతుందో చూద్దాము. అది కేవలము ఏదైనా ఒక అవసరం గాని ఒక వస్తువు కోసం ఆరాటపడటం కాని, ఒక దానితో అనుబంధం వలన జరిగేది మాత్రమే కాదు. ఆ విధంగా జరిగిన ప్రేరణ మాత్రమే కాదు. "ఇది దైవేచ్ఛయే కదా!" అని అనుకోవటం వలన గాని, పొరపాటు పడటం వలన కూడ అటువంటి ప్రేరణయే కలగవచ్చు.

మన దృష్టి చాల సంకుచితంగా, పరిమితంగా వుంటుంది. మనకి ఏదైనా కావాలనుకుంటే అది వెంటనే మనకి రావాలి అని అనుకుంటాము. కాని మనకు విశాల దృష్టి కనుక వున్నట్ల యితే, మనకి కలిగిన ప్రేరణ ఏకాకి కాదు కనుక దాని ద్వారా మరి కొన్ని స్పందనములు కూడ కలిగి అంతకంటే చాలా పెద్ద కార్యము నెరవేరే అవకాశమున్నది. నేను చెప్పింది మీకు అర్థమ యిందో లేదో తెలియదు కాని ఇది నా నిరంతరానుభూతి.

మన నిత్యకృత్యంలో జరిగే విషయాల్ని గురించి నేను చాలా స్పష్టంగా పరిశీలించాను. దైవేచ్ఛవలన, ఒక రకమైన స్పందన కలుగుతుంది. దానికి మనము మరియొక స్పందనమును జేర్చెదము. మనము పైనుంచి చూసిన యెడల అదికూడ అచ్చంగా దైవేచ్ఛ ప్రేరితమైన స్పందనము వలెనే కనబడుతుంది. కాని మన కోరిక, వెంటనే తృప్తి పొందదు. దాని బదులు మరియొక ఘన మైన కార్యము, వెంటనే కాకుండా కొంతకాలం తరువాత జరుగుతుంది. ఒక పెద్ద భవనాన్ని కట్టటంలాంటి బృహత్కార్యా లను గురించి నేను చెప్పటం లేదు. “ఇది నాకు కావాలి”, అని ఎప్పుడూ జరుగుతూవుండే విషయాల్ని గురించే నేను చెపుతు న్నాను. నీకు ఫలానా వస్తువు కావాలి. అని నువ్వు ఎవరినైనా అడిగావనుకో. అప్పుడు అది అతనికి అర్థంకాక నీకు మరియొక వస్తువును ఇస్తాడనుకో. అటువంటప్పుడు మన విశాలదృష్టి చెదిరిపోకుండా చూసుకోవాలి. ఒకవేళ చెదిరిపోయినట్లయితే మనకి విసుగు, అసంతృప్తి కలుగుతాయి. దైవేచ్ఛను మనము చక్కగా గ్రహించ లేదేమో అనిపిస్తుంది. ఈ “గ్రహించలేమి” తనమే కోరికగా పరిణమిస్తుంది. అచ్చంగా కోరికయే కానప్పటికి, అదే విధంగా స్పందించి, దైవము యొక్క ప్రథమ స్పందనమును గల్లంతుపరుస్తుంది.

మనకి యథార్థమైన దృష్టి వున్నట్లయితే అటుల జరగదు! మనకి కలిగిన కోరికల వలన, వెంటనే అది తీరుటకు బదులు అసలు జరుగ వలసిన మరియొక ఫలితము కలుగుతుంది. నేను చెప్పింది మీకు స్పష్టంగా అర్థం అవుతోందో

లేదో — ఇది కొంచెం జటిలమైన విషయము! దైవేచ్ఛ వలన కలిగే స్పందన ములను, కోరికల వలన కలిగే స్పందనములను వేరుచేయ గలిగిన విశ్లేషణ ఇదియే. విశాలమైన సంపూర్ణ దృష్టి వలన కోరికల స్పందనలను తిరస్కరించ గలుగుతాము. అంతకంటే మహత్తరమైన దూరపుచూపు ఉదయిస్తుంది.

ఈ విషయాన్ని నేను మళ్ళి నొక్కి చెబుతున్నాను. కోరికనేది నైతికంగా అభిలాషనీయము కాదు, చాలా చెడ్డది అనే వాదనకు స్థానము లేదు. మీకు ఇంకా తమాషా అయిన విషయాన్ని చెప్పమంటారా. మంచిచెడులు, తప్పొప్పులు, ఉచ్ఛ నీచములు అని మనుషులు సాధారణంగా అనుకునే భావము వాస్తవము కాదు! ఈ ద్వంద్వములకు భేదము స్పందనముల విలక్షణత్వములోనే వున్నది. అయితే "విలక్షణత్వము" అనే మాటను నేను చాలా జాగ్రత్తగా ఉపయోగిస్తున్నాను — ఒకటి చిన్నది, ఒకటి పెద్దది అని సూచించుటకు కాదు. దీనిని విలక్షణ త్వము అనవలెనో లేక తీక్షణత్వము అనవలెనో నాకు తెలియదు. శాస్త్రజ్ఞులు రెండు రకముల స్పందనములను ప్రత్యేకించుటకు ఎటువంటి భాష ఉపయోగిస్తారో మరి.

మనమిప్పుడు ఒక విషయమును గుర్తించవలసి యున్నది. ఇది స్పందనములను గురించినది. దైవము నుండి అరుదెంచినట్లయితే అది ప్రయోజనకారిగా వుంటుంది. ప్రశాంతత, వెలుగు, కర్మశీలత్వము దాని లక్షణములు. కోరిక వలన కలిగిన స్పంద నములు వేరు. అవి పరిస్థితులను వక్రీకరించి, చీకటి గావించి గందరగోళం చేస్తాయి. మేఘావృతంచేసి హింసాప్రవృత్తులను క్రూరమైన పరిణామాలను కూడా సంభవింప జేయవచ్చును. మానసిక ఉద్రేకము లేకపోయినప్పటికి ఈ విధంగా జరుగుతుంది.

భౌతిక రంగము: ఈ రెండు రకముల స్పందనములు పరస్పర ఘర్షణము చెంది, మనస్సు యొక్క ప్రసక్తి లేకపోయినప్పటికి అజ్ఞానపు స్పందనముల వలన ఈ విధమైన పర్యవసానము కలుగుతుంది. ఈ విధమైన స్పందనములు అజ్ఞానపు స్పందనములు.

వాటి పరిధి చాలా చిన్నది, సంకుచితము, పరిమితము — అత్యల్పము. ఇది మానసిక శక్తుల (చెడ్డవాళ్ళ) ద్వారా కాక కేవలం స్పందనముల ద్వారానే జరుగుతుంది.

.(చాలాసేపు నిశ్శబ్దం)

కోరిక అనగా ఒక స్పందనము. కోరికల వలనే కష్టములు వస్తాయని అంటారు. అది నిజమే అనిపిస్తోంది. కోరిక అనగా దైవేచ్ఛకు చేర్చిన ఒక స్పందనము అన్నమాట. అటుల కానప్పుడు, దైవేచ్ఛయే కలుషితము కాకుండా ప్రకటమైనప్పుడు దానికి ఇక ఎటువంటి అడ్డంకులు ఉండవు. అది వెంటనే కార్యరూపము తాలుస్తుంది. అటుల గాక ఆలస్యము, మార్గములోని అవరోధములు, తికమకలు, ఫలితము దక్కక పోవుట మొదలైనవి, కోరికల మాలిన్యము వలన కలిగిన ఫలితములే.

దీనికి ఉదాహరణలు మనం రోజూ చూస్తూనే వుంటాము. బాహ్యారంగములో జరిగే ఒక చిన్నఅంశాన్నే చూద్దాము. ఇక్కడ "బాహ్యా" అనుటవలన మనమొక తప్పుగా భావించరాదు. ఉన్నిత చేతననుండి, సత్యచేతననుండి నీవు ఒక మనిషితో "వెళ్ళు" అని చెప్పావనుకో — ఊరికే నేను ఒక దృష్టాంతాన్ని మాత్రమే ఇస్తున్నాను — "నీవు వెళ్లి అతనిని కలుసుకొని ఆ పనిని చేయ" మని చెప్పావనుకో. అతను నీ మాటను సవ్యంగా గ్రహించి, అంతరంగంగా నిశ్చలుడై, సమర్పణ భావంతో ఉన్న యెడల, అతడు వెంటనే వెళ్లి ఆమనిషిని కలుసుకొని, వార్తను అందజేస్తాడు. ఆవిధంగా ఆకార్యము ఎట్టి ఒడుదుడుకులు లేకుండా జరిగిపోతుంది. ఒకవేళ ఆ మనిషి 'అతితెలివి' గలవాడైతే విశ్వాసము లోపించిన వాడైతే, అహంకారము, అజ్ఞానముల ఒరవడికి లొంగిపోయే వాడైనట్లైతే, ఇక మన కార్యానికి స్వస్తి చెప్పవలసినదే. ఎందుకంటే వాడికి కష్టాలే కనపడతాయి. మొండి సమస్యలు ఎదురవుతాయి. వీటన్నిటితోటి అతను తికమకపడి సతమతమవుతాడు. ఆ మనిషి అటువంటి వాడయితే ఈ విధంగా జరగనే జరుగుతుంది. దేవేచ్ఛయే పూర్తిగా వున్నట్ల

యితే అంతా సవ్యంగానే నడుస్తుంది. అటుల కానిచో అసత్యపు మిశ్రితమును పట్టి తికమకలు కలుగవచ్చు. వెంటనే పనికాదు. ఆలస్యమైనా పరవాలేదు కాని అది సక్రమంగా కాక దోషితమై, మారిపోయి, క్షీణించి చివరికి ఆకార్యము నెరవేరనే నెరవేరక పోవచ్చును. కార్యసాఫల్యతకు, అసలు జరుగక పోవుటకు మధ్యన చాలా శ్రేణులున్నాయనుకోండి — మనసువలన కోరిక లవలన కలిగే తికమకలు. ఇటువంటి దోషాలే లేకపోయినట్ల యితే కార్యము వెంటనే జరిగిపోతుంది. ఇటువంటి ఉదాహార ణలు ఎన్నైనా వుంటాయి. వెంటనే ఫలించటం కూడ జరుగు తుంది. అప్పుడందరూ "నువ్వు ఒక అద్భుతమైన పని చేసావు" అంటారు (miracle). కాని అటువంటిది ఏం లేదు. అది అద్భుత మేమి కాదు. ఆ మధ్యవర్తి తన స్వంత తెలివితేటలని జేర్చలేదు కనుక అట్లా జరిగింది అంతే.

ఇది మీకు స్పష్టంగా అర్థం అయిందో లేదో తెలియదు. అత్యల్పమైనవిషయం నుండి ప్రపంచస్థాయిలో చేయవలసిన కార్యమువరకూ ఇదే వరస. తగిన మధ్యవర్తి ద్వారా ప్రపంచక స్థాయిలో ఈవిధంగా జరిగిన కార్యములు చాలా వున్నాయి. అవి ఎటుల జరిగెనో, ఎందువలన జరిగెనో ఎవ్వరూ అర్థం చేసుకో లేరు — ఆ విధంగా ఋజుమార్గంలో చక్కగా జరిగిపోతాయి అంతే. ఈ ఋజుత్వమే లేని యెడల ఎంత చిన్న పనైనా సరే ఒక బ్రహ్మరాక్షసిలా తయారవుతుంది.

అందుకని అత్యల్ప విషయం — ఒక చిన్న తలనొప్పి నివారణ దగ్గరనుంచి, ప్రపంచవ్యాప్తమైన బృహత్కా ర్యము వరకు అదే మంత్రం, అదే మార్గం.

అనువాదం: రాయప్రోలు లక్ష్మీనరసింహాశాస్త్రి

∴

సంక్షిప్తంగా...

నువ్వు నిష్పక్షపాతంగా సత్యమునే ఎంచుకుంటూ వ్యవహరించుట, నిష్కామంగా కర్మలను ఆచరించుట అనేవి యథార్థచేతనకు, ఆత్మనిగ్రహమును పొందుటకు చాలా ముఖ్యమైన విషయాలు. నిరంతరం సత్యమునే గ్రహించి దానిని ఆవిష్కరిస్తూ వుండాలి. ఏ ఒక్క వస్తువుమీద గాని మనిషిమీద గాని సంఘటనమీద గాని అభిమానము పనికిరాదు. వాటిపట్ల పక్షపాతరహితంగా వ్యవహరించాలి. ఇది సాధారణ మానవులకు కష్టసాధ్యము. అయినప్పటి ప్రియాప్రియములు లేకుండా కేవలం సత్యమునందే ప్రతిష్ఠితమైన మార్గమును అవలంబించటము, నిష్పక్షపాతంగా ప్రవర్తించటము నేర్చుకోవాలి. సత్యానుసారంగా కర్మలను ఎంచుకొనినప్పుడు వాటిని మరి నిష్పక్షపాతంగా నిర్వహించాలి కదా.

ఎదలో ఆకాంక్ష అనే ఒక నిత్యాగ్నిహోత్రాన్ని ఉజ్వలంగా వెలిగింప చేయాలి. నీకు ఏదైనా ఒక కోరికగాని, ఒకదాని మీద మోజుగాని, ఒకమనిషి మీద అభిమానముగాని అంకురించిన వెంటనే వాటిని ఈఅగ్నిహోత్రంలో వ్రేల్చాలి. నీవు నిరంతరం ఈవిధంగా చేసావంటే నీ అంతరంగంలో సత్య చేతన మెల్లిమెల్లిగా మెరవటం మొదలుపెడుతుంది. మొదట్లో అది నీ కోరికలు, అభిమానాలు, ఆకర్షణలు, ప్రియముల చాటున, చాలా వెనక మిణుకుమిణుకుమంటూ వుంటుంది. ఈ సందడి వెనకకు వెళ్లి, అక్కడ చాలా ప్రశాంతంగా, అచంచలంగా, నిశ్చలంగా రాణించే యథార్థ చేతనను కనిపెట్టాలి.

అనువాదం: రాయప్రోలు లక్ష్మీప్రసాదమ్మ

∴

ఆరోగ్యపత్రము

జిహ్వాచాపల్యాన్ని జయించటం ఎలా? మానవ జీవితం కోరికల వలయం. కోరికలే మానవుని ప్రధాన వ్యాపకాలైతే అభివృద్ధి ఎక్కణ్ణుంచి వస్తుంది? ఈ వలయంలోంచి బయటపడే మార్గం కనిపెట్టాలి. ఉదా: తిండి సంగతే తీసుకొందాం. కొంతమంది బుద్ధి నిరంతరం తిండి మీదనే ఉంటుంది. తినేందుకు ఏం దొరుకుతుంది? ఎంతసేపవుతుంది? మొ॥ ఆలోచనలే మనసులో దొర్లుతూవుంటాయి. అది నశించాలంటే తిండి ప్రసక్తే ఉండ రాదు. తిండి దొరికినప్పుడు తింటావు. లేనప్పుడు తినవు. అంటే తిండి విషయంలో ఉదాసీనత వహించాలి. మనిషిలో సమత నెలకొనాలి. అంతే గాని తిండిని గురించే ఆలోచిస్తూ ఉండ కూడదు. అట్లాగని తిండిమానేయనూ మానేయకూడదు. తిండి మానేయటం మంచిదే అనే సన్యాసివాదన కూడ పనికి రాదు. తిండిపోతుతనము ఎంత ప్రమాదమో ఉపవాసాలు కూడ అంత ప్రమాదమే. తిండి విషయమును నీ మస్తిష్కములోంచి బహిష్క రించేయాలి. దానికి సూదిమొనంత స్థానము కూడ ఇవ్వరాదు!

అయితే ఇది చెప్పినంత తేలిక కాదు. నీ అంతరంగం లోని చైత్యపురుషుని (నీ ఆత్మ) స్పర్శను పొందటమే దీనికి ఉపాయము. అప్పుడు నీకు ఇటువంటి విషయాలు ఎంత అల్పమై నవో తెలిసిపోతుంది.

*

నీకు కావలసింది తిండి విషయంలో నిర్లిప్తత. అంతే గాని తిండి తగ్గించటము లేక పూర్తిగా మానివేయటం వంటి వైపరీత్యాలు పనికిరావు. శరీరపోషణకు, ఆరోగ్యమునకు తగినంత ఆహార మును నిర్లిప్తంగా, ఉదాసీనత వహించి తినాలి.

అనువాదం: రాయప్రోలు లక్ష్మీప్రసాదమ్మ